ЎзССР Давлат китоб палатаси

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 38 (8.467) ◆ 1994 йил 30 март, чоршанба ◆ Сотувда эркин нархда

Бугунги кун нафаси

● Наврўз байрами муносабати билан Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов номига Покистон Президенти ва Бош вазири, Филиппин ва Ҳиндистон Президентларидан табрикномалар олинди.

● Тошкентда «Инновация—94» янги техника ва илғор технологиялар кўргазмаси очилди.

● Қозоғистон ички ишлар вазирлиги делегацияси Тошкентда уч кун давомида республикамиз ҳуқуқ-тартибот идоралари фаолияти билан танишдилар.

● Қозоғистон Президенти Ҳамдўстлик давлатларидан Евроосиё иттифоқи тузишни таклиф этди. Нурсултон Назарбоевнинг фикрича, агар бу ғоя кенг қўллаб-қувватланмаса, бундай иттифоқни Россия билан Қозоғистон ташкил этиши мумкин.

● Молдовада февраль ойида муддатидан илгари сайланган янги парламент иш бошлади. Унга сайланган 104 депутатдан 57 таси Аграр-демократик партия вакилларидир. Бу партия етакчиларидан бири, собиқ Компартия котиби Петр Лучинский кеча парламент раиси этиб сайланди.

● 29 мартга ўтар кечаси Ағдам йўналишида Озарбайжон ва арман қуролли гуруҳлари ўртасида қонли жанглар бошланиб кетди.

● Жанубий Африка республикаси пойтахтида Квазулу (зулуслар яшайдиган жой)га мустақиллик берилиши талаби билан ўтказилган намойиш пайтидаги отишмалар оқибатида 30 кишидан кўпроқ одам ҳалок бўлди, 500 нафарга яқин киши жароҳатланди.

СУРАТДА: учрашув пайти.

Р. НУРИДДИНОВ (ЎзА) сурати.

ЕТАКЧИЛИК—УЛКАН МАСЪУЛИЯТ

26 март куни Тошкентда Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов вилоят, туман ва шаҳар ҳокимлари билан учрашди. Мулоқот чоғида иқтисодий ислоҳотнинг бориши, бу борадаги муаммолар ва уларни бартараф этиш йўллари муҳокама қилинди.

Вилоят, туман ва шаҳар ҳокимларининг катта гуруҳи тажриба алмашиш, бозор муносабатлари шароитида хўжалик юритиш усулларини янада пухта ўрганиш мақсадида хорижий давлатларда бўлган эди. Учрашувда ана шу сафар натижалари ҳақида ҳам фикр юритилди.

Бугунги мулоқотдан асосий мақсад жойлардаги вазият ҳақида сизларнинг фикрингизни билишдир, деди Ислом Каримов. Ўзбекистоннинг ҳозирги ижтимоий-сиёсий аҳволи, ички ва ташқи сиёсати, умуман айтганда, ҳам сиёсий, ҳам иқтисодий, ҳам маънавий ҳаётимиздаги ислоҳотларни амалга ошириш борасидаги муаммолар, уларни ҳал этиш масаласида фикрлашиб олмоқ зарур. Бизни сизлар билан ишлаётган одамларнинг кайфияти, ислоҳотга муносабати, дунёқараши ва ёндашуви қизиқтиради. Биз ҳозир иқтисодиётимиз тизимини тубдан ўзгартиряпмиз, янги ижтимоий тузумни барпо этяпмиз. Яъни, эски маъмурий-буйруқбозлик услубларидан воз кечиб, ўзимизга хос ва маъқул тузумни шакллантиряпмиз.

Ислоҳотни ҳаётга татбиқ этиш, унинг одамларга манфаат келтиришига эришиш энди жойлардаги ҳокимликларнинг дунёқараши, билими, ақл-заковатига боғлиқ бўлиб қолди, дея таъкидлади Президент. Шу маънода ҳоким, яъни етакчи ўзини сайлаган, унга ишонч билдирган одамлар назарида обрўли бўлиши, бошқаларга нисбатан билимлироқ, узоқни кўра оладиган, эл-юрт дардини чуқурроқ тушунадиган, азму қарори қатъий, курашчи бўлиши керак.

Яна бир мулоҳаза. Барчамиз ҳам Оллоҳ Таолонинг бандаларимиз. Демоқчиманки, раҳбар ҳам одам. Унинг ҳам қариндош-уруғи, дўстлари, ўзига яраша шахсий ташвишлари бор. Лекин раҳбарлик масъулияти шундаки, у аввало эл-юрт тақдири учун жавобгар. Ҳадиси шарифда таъкидланганидек, раҳбарликнинг мақоми элу юртга оталикдир. Оқил ота эса фарзандларини ҳеч қачон яхши-ёмонга ажратмайди. Барчасига тенг кўз билан қараб, уларнинг бошини қовуштириб, пировардида хонадон ободонлигига эришади. Бунинг акси бўлган жойда халқ орасига адоват тушади, қарама-қаршилик кучаяди, иш эса орқага кетади, одамларнинг бир-бирига ишончи йўқолади, турли қинғир ишларга йўл очилади.

Биргина мисол. Ўтган йили Бухоро вилоятида пахта ҳосилдорлиги 34 центнерни ташкил этди, дейилди. Айрим бригадалар, балки баъзи хўжаликлар бундай ҳосилни олиши мумкиндир. Лекин вилоят миқёсида ҳар гектар ердан 34 центнердан пахта териб олиш хомхаёлдан бошқа нарса эмас. Ҳақиқатни аниқлаш учун икки марта комиссия юборилди ва 17,5 минг гектар ер яшириб қолингани аён бўлди.

Маълумки, ҳукумат қарорига мувофиқ ўтган йилги режасини муваффақиятли бажарган хўжаликлар режадаги ҳосилнинг 20 фоизини ва режадан ташқари етиштирилган барча пахтани ўзи мустақил тасарруф этади. Лекин Ромитан ва Вобкент туманларида белгиланганидан ташқари 2—2,5 минг гектар ортиқча ерга пахта экилиб, катта миқдорда ҳосил ўзлаштирилган. Кимга, нимага керак бу кўзбўямачилик?! Буни халқ, давлат олдидаги жиноят деб баҳолаш керак. Ҳуқуқ-тартибот органлари бу ишни охирига етказиши лозим.

80-йилларда халқимиз пахта яккаҳокимлигидан катта азият чекди, деди Президент, ўша пайтлардаги қўшиб ёзишларга бутунлай барҳам бериш учун мустақилликнинг дастлабки давридан бошлабоқ енг шимариб ишга киришган эдик. Кўплаб туманлар умумий экин майдонларида пахтанинг ҳиссасини 60, ҳатто 56 фоизга туширишга муваффақ бўлди. Шу ҳисобдан ўтган йили ғаллазорларни янада кенгайтириш соҳасида катта тадбирлар белгиланган эди. Лекин таассуфки, айрим жойлардаги ишга эскича қаровчи раҳбарлар бу хайрли ишни бўғишга уринмоқдалар. Жумладан, Бухоро вилоятида кузги ғалла майдонларини кенгайтириш амалда барбод қилинди. Самарқанд вилоятида 35 минг гектар, Қорақалпоғистон Республикасида 22 минг гектар, Жиззах вилоятида ҳам 22 минг гектар майдонга кузги ғалла экилмади. Бу ишбузиқиликни қандай тушунмоқ керак?

Пахта нархи юксак эканини барча билади. Давлатни, халқни алдаб, ғалла ўрнига пахта экиб, юзлаб-минглаб гектарларни ҳисобот ҳужжатларига киритмай, қалбаки рапорт билан чўнтакни қаппайтирган кимсаларни асло кечириб бўлмайди. Бу иш Ватан манфаатларига хиёнат қилишдан бошқа нарса эмас. Бухоро вилояти аҳолиси эҳтиёжи учун зарур ғалланинг 80 фоизини четдан сотиб олиб келинаётган бир шароитда ғалла экиш режасини амалда йўққа чиқарган кишиларнинг ишини фақат шундай талқин этиш мумкин.

Шахсий манфаатини пахта панасида ҳимоя қилиб юрган хўжалик раҳбарларини паноҳига олган ҳокимларнинг қилмишини ҳеч нарса билан оқлаб бўлмайди, деб қайта таъкидлади Президент Ислом Каримов, бу гаплар Китоб ва Шаҳрисабз каби кўплаб туманларнинг ҳокимларига ҳам тегишли. «Кемага тушганнинг жони бир», деган гапни Бухоро вилоят халқ депутатларининг сессиясида тилга олган эдим. Вилоят, туман раҳбари ўзича «ўйин» кўрсатаверса, ҳар ким ҳар ёққа тортаверса, Ўзбекистон аталмиш умумий кемамиз тақдири нима бўлади?! Шунинг учун мустақил Ўзбекистон Республикасининг ягона давлат сиёсатини қўллаб-қувватламайдиган баъзи раҳбарларни бу кемадан тушириб қолдирмоқ керак. Чунки вақт, айни шароит бизни ана шундай кескин хулоса чиқаришга мажбур этмоқда.

Ўтган йили куз об-ҳавоси деҳқонларимизни унчалик сийламади. Бу йил ҳам баҳорнинг серёғин келиши кутилмоқда. Бундай шароитда, чигитни, бошқа баҳорги экинларни ҳафта—ўн кун мобайнида экиб олишга шай туриш керак. Афсуски, айрим жойларда аҳвол тамомила бошқача бўлиб чиқмоқда. Қорақалпоғистон шароитида ернинг шўрини ювмасдан пахта олиб бўлмаслиги равшан. Бироқ, қорақалпоғистонлик биродарларнинг тўю тўёнадан қўли бўшамаётир. Баҳорги экишда қатнашадиган техника мавсумга шайланмаган. Алмашлаб экиш режаси амалга ошмаган. Дон ҳосилдорлиги ерга сепилган уруғни ҳам қопламайди. Ерларнинг мелиоратив ҳолати тобора ёмонлашмоқда. Агар тезда бу камчиликлар тузатилмаса, ишдан чиққан тупроқ биздан ўзига хос тарзда ўч олиши муқаррар.

Ҳозирги суҳбатимизга бошқача, замонга хос ва мос нигоҳ билан назар солсак, деди Ислом Каримов сўзини давом эттириб, ҳокимларни бир жойга тўплаб, уни қилмадинг, буни қилмадинг, деб оғир гапларни гапириш, қисувга олиш аслида ўша эски маъмурий-буйруқбозлик давридан қолган иш услуби эмасми?! Ҳокимлар ҳам ўз вилоятига, туманига бориб, қўл остидаги одамларни худди шу йўсинда тергайди. Яна эскича маъмурий-буйруқбозлик ҳукмронлик қила бошлайди. Бунга йўл қўймаслик учун нима қилишимиз керак? Аввало ҳар бир раҳбар, ҳар бир инсон ўз дунёқараши билан ислоҳот талабларига жавоб берадиган бўлиши шарт.

Қиёслаш учун ҳозир сизларда имконият бор, деди Президент, Олмония, Франция, Голландия ва бошқа бир қанча ривожланган мамлакатлардаги ҳаётни, хўжалик юритиш услубларини ўз кўзингиз билан кўриб қайтдингиз. Қани, айтингчи, қайси давлат Президенти ёки ҳукумат раҳбари қўл остидаги кишиларни чақириб, нега уни экмадинг, нега буни экдинг, деб ўтиради. Ҳеч қаерда бундай алмисоқдан қолган услуб билан ишламайдилар. Агар сафарда кўрганларингиз асосида ўз фаолиятингизни танқидий баҳолаб, керакли хулосалар чиқара олсангиз, биринчи вазифа бажарилди, деб ҳисоблайман.

Яна бир муддао, бу ҳокимларнинг ана шу сафар чоғида кўрган, билган нарсаларини ўз туманида жорий қилишига дахлдордир. Кўнглингизда озгина ҳавас уйғонган бўлса, мен — улуғ аждодларимнинг муносиб вориси, наҳотки, шу олмон ёки французлар каби яшаш ва ишлашни уддалай олмайман, деган хаёл юрагингизни жизиллатган бўлса — шунинг ўзи катта гап!

Эътибор қилган бўлсангиз, у ерда фермерлар ўғитни қаердан оламан, техникани қандай созлайман деб, ҳеч кимдан сўрамайди. Сигирнинг сути нега камайиб кетди, деган сўроқлар ҳам йўқ. Ҳар қайси одам ўз ишини билиб қилаверади. Аммо, қаерда яшашнинг ва қайси мамлакатда ишлашнинг фарқи йўқ уларга. Биз ўзбеклар эса бошқачамиз. Ўзбеклардек Ватанни севадиган, юртига боғланган халқ жаҳонда йўқ. Бундай танти халқни тўғри йўлга бошлаш, унга етакчи бўлишнинг ўзи катта бахт! Ажойиб тупроғи, жаннатмакон иқлими, сахий қуёши бўлган юртда сени ҳеч қачон доғда қолдирмайдиган фидойи халқ билан тоғни талқон қилиш мумкинлигини асло эсдан чиқармайлик!

Ҳокимлар — Президентнинг жойлардаги вакилларидир. Президент олға сураётган сиёсатни одамлар онгига етказиш, уларни белгилаб олинган тараққиёт йўлидан бошлаш, улуғвор ишларга даъват этиш ҳокимларнинг муқаддас бурчидир. Шундай экан, халқ билан бирга бўлиш керак. Улуғ мақсад — Ўзбекистоннинг мутараққий давлатлар сафидан ўрин олиши, халқимизнинг фаровон турмушга эришуви йўлида бир тану бир жон бўлиб ҳаракат қилиш зарур. Ҳеч кимни оёғи ердан узилгулик, эл назаридан қолгулик қилмасин.

Ўзбекистон — ягона оила. Мақсад ҳам, унга эришиш йўли ҳам аниқ. Ана шу йўлда жипслашмоқ учун ўзаро меҳр-оқибатли, ўзаро кечиримли бўлиш керак. Дўст ачитиб, душман кулдириб гапиради дейдилар. Камчиликларни, хатоларни рўй-рост айтмасак, улар учун кенг йўл очиб берган бўламиз.

Давлатнинг ички ва ташқи сиёсатини белгилаш ва бу сиёсатни амалда юритиш, адашганларни тўғри йўлга солиш, муштарак сиёсатни қўллаганларга қўлдош бўлиш Президент зиммасида, деди Ислом Каримов нутқи пировардида, яъни менинг зиммамда экан, бас, ҳокимлар давлат бошлиғини техника нега созланмаган, нима учун шўр ювиш кечикмоқда қабилидаги ташвишлар билан ўралаштириб қўймасинлар. Хуллас, ҳар ким ўз ишини — деҳқон деҳқончилигини, қурувчи қурувчилигини, ҳоким ҳокимлигини қилсин.

Шундан сўнг Ромитон тумани ҳокими А. Мўминов, Шўрчи тумани ҳокими Э. Шерматов, Самарқанд тумани ҳокими Р. Ҳакимова, Андижон шаҳар ҳокими Ҳ. Халилов, Нукус шаҳар ҳокими Ш. Уснатдинов, Наманган вилояти ҳокими Б. Рапиғалиев, Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитасининг раиси В. Чжен, Тошкент шаҳар Ҳокими А. Фозилбеков сўзга чиқиб, ислоҳотни амалга ошириш, хусусан, фермер (деҳқон) хўжаликларини ер билан таъминлаш, қишлоққа саноатни олиб келиш, хусусийлаштириш жараёнини тезлаштириш, чет эллик шериклар билан қўшма корхоналар очиш, шаҳарларда уй-жой қурилишини жадаллаштириш, қурилиш ашёлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш борасидаги фикр-мулоҳазаларини баён этдилар.

Учрашувда Республика Олий Кенгаши Раиси вазифасини бажарувчи Э. Халилов, Бош вазир А. Муталов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Президентнинг давлат маслаҳатчилари М. Умурзоқов, Х. Жўраев, М. Мирқосимов, Бош вазир ўринбосарлари қатнашдилар.

(ЎзА).

ИШОНЧ ЁРЛИҚЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

29 март куни Қозоғистон Республикасининг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси этиб тайинланган Нажамеден Искалиев мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовга ишонч ёрлиғини топширди.

Элчи Ўзбекистон Президентига Қозоғистон Президенти Нурсултон Назарбоевнинг қизғин саломи ва Наврўз байрами табригини етказди. Икки қўшни республика ўртасидаги ҳамкорлик муносабатларини янги босқичга кўтаришда бор кучғайратини сафарбар қилишга тайёр эканини билдирди.

Мамлакатимиз раҳбари қадимий дўстлик ва биродарлик ришталари билан боғланган халқларимизнинг иқтисодий ва маданий алоқаларини янада кенгайтиришда элчи жанобларига катта муваффақият тилади.

* * *

Шу куни Қирғизистон Республикасининг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси этиб тайинланган Солижон Жигитов ҳам мамлакатимиз раҳбари Ислом Каримовга ишонч ёрлиғини топширди.

Элчи жаноблари Асқар Акаевнинг самимий саломини етказар экан, мамлакатларимиз ўртасидаги азалий қардошлик анъаналарининг давом эттирилишига ҳисса қўшиш ниятида эканини билдирди.

— Ўзбекистон билан Қирғизистон ўртасидаги сиёсий, иқтисодий ва бошқа соҳалардаги ҳамкорлик муносабатларимиз аввалдан ривож топган,— деди Ислом Каримов.— Бозор муносабатларига ўтиш, иқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш, халқ фаровонлигини таъминлашдек долзарб вазифаларни бажаришда биз янада мустаҳкамроқ бирлашишимиз зарур.

(ЎзА).

ҚОЗОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДАГИ ФАВҚУЛОДДА ВА МУХТОР ЭЛЧИСИ НАЖАМЕДЕН ИХСАНОВИЧ ИСКАЛИЕВ

1941 йил 5 сентябрда Астрахан вилоятидаги Байбек қишлоғида туғилган.

Олий маълумотли. 1966 йилда Қозоғистон давлат қишлоқ хўжалиги институтини битирган.

1966—1972 йиллар — Урал вилоятидаги «Таловский» давлат хўжалигида агроном бош агроном бўлиб ишлаган.

1972—1978 йиллар — туман қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи, Урал вилояти қишлоқ хўжалик бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари.

1978—1980 йиллар — СССР халқ хўжалиги академиясининг тингловчиси, Москва шаҳри.

1980—1983 йиллар — Толдиқўрғон вилояти қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи.

1983—1985 йиллар — Толдиқўрғон туман партия қўмитасининг биринчи котиби.

1985—1986 йиллар — Урал вилояти ижроқўми раисининг биринчи ўринбосари.

1986—1991 йиллар — Урал вилоят партия қўмитасининг биринчи котиби.

1991—1992 йиллар — халқ депутатлари Урал вилоят кенгашининг раиси.

1992—1993 йиллар — Ғарбий Қозоғистон (Урал) вилоят маъмуриятининг бошлиғи.

1993 йил — Кўкшетов вилоят маъмуриятининг бошлиғи.

1993 йил ноябрдан бошлаб Қозоғистон Республикаси Бош вазирининг маслаҳатчиси.

Халқлар дўстлиги ордени, учта медал билан мукофотланган. Уйланган, уч фарзанди бор.

Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазирлиги матбуот шўъбаси.

ҚИРҒИЗИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДАГИ ФАВҚУЛОДДА ВА МУХТОР ЭЛЧИСИ СОЛИЖОН ЖИГИТОВ

1936 йилда Ўш вилоятининг Ўзган туманидаги Келдюк қишлоғида туғилган.

Олий маълумотли. 1959 йилда Қирғизистон давлат университетини битирган. Филология фанлари доктори.

1959—1962 йиллар — мактаб ўқитувчиси, Қирғизистон ССР Фанлар академиясининг илмий ходими, республика радио қўмитасининг муҳаррири.

1962—1965 йиллар — Қирғизистон ССР Фанлар академияси аспиранти.

1965—1966 йиллар — «Ала-тоо» адабий журнали бўлим мудири.

1966—1974 йиллар — Қирғизистон давлат университети ўқитувчиси.

1977—1978 йиллар — қирғиз совет энциклопедияси бош муҳарриринниг биринчи ўринбосари.

1979—1991 йиллар — Қирғизистон Фанлар академияси тил ва адабиёт институти сектор мудири.

1992—1993 йиллар — Қирғизистон Республикаси Президентининг миллий сиёсат бўйича маслаҳатчиси.

Ёзувчи, шеърий ва насрий асарлар муаллифи.

Қирғизистон Республикасининг фан соҳасидаги давлат мукофоти лауреати.

Уйланган, икки фарзанди бор.

Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазирлиги матбуот шўъбаси.

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 28 март куни Америка Қўшма Штатларининг «Ньюмонт Майнинг» корпорацияси делегациясини қабул қилди.

Ислом Каримов меҳмонларга Ўзбекистоннинг олтин ишлаб чиқариш, шунингдек, мазкур қимматбаҳо маъдан заҳиралари бўйича жаҳоннинг пешқадам мамлакатлари сафида олдинга силжиётгани, бу соҳада амалга оширилаётган ислоҳотлар, хусусан, акционерлик корпорациялари тузиш билан боғлиқ истиқболли режалар ҳақида сўзлаб берди. Йирик ва тажрибали корпорация — «Ньюмонт майнинг» билан ҳамкорлик яхши натижалар бераётганини таъкидлади.

— Қисқа муддатли, аммо самарали меҳнатингиз туфайли Сиз билан кўп йиллик қадрдонларга ўхшаб қолдик, — деди мамлакатимиз раҳбари «Зарафшон-Ньюмонт» қўшма корхонаси бошқаруви раисининг ўринбосари Гордон Паркерга мурожаат қилиб. — Ишонаманки, «Зарафшон-Ньюмонт» мамлакатимиз олтинининг жаҳон бозорида нуфузи ва қадри янада юксак бўлишига муносиб ҳисса қўшади.

Гордон Паркер самимий қабул ва ишонч учун Президентга миннатдорлик изҳор этди.

— Ҳамкорлик учун Ўзбекистондек имкониятлари катта республикани танлаганимиздан хурсандман,— деди Г. Паркер. — Айни пайтда Америка давлат департаментида мамлакатингиз билан АҚШ ўртасидаги ҳамкорликни янада ривожлантириш кенг миқёсда қўллаб-қувватланмоқда.

Суҳбат давомида олтин ишлаб чиқариш жараёни билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари А. Возненко, «Ньюмонт майнинг» корпорацияси раисининг ўринбосари Рональд Кембри, корпорация вице-президенти Марсель Дегвайер иштирок этди.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

М. З. УСМОНОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БОШ ВАЗИРИНИНГ ЎРИНБОСАРИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Мираброр Зуфарович Усмонов Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1994 йил 28 март.

Ўзбекистон ва жаҳон

ИЛҒОР ТАЖРИБАЛАР—ЮРТИМИЗ ФАРОВОНЛИГИГА

ЎЗБЕКИСТОН иқтисодиёти кўтарилишининг асосий йўлларидан бири, бу жаҳондаги илғор тажрибалардан фойдаланиш, энг янги технологияларни мамлакатимизга жалб этишдир. Кейинги пайтда бу йўлда жуда кўп амалий ишлар қилинмоқда. Жумладан республикамиздаги вилоят ва туманлар ҳокимларининг Франция, Германия, Бельгия ва Голландия сингари ривожланган Европа давлатларига бориб у ердаги ўрнак олса арзигулик тажрибаларни ўрганиб қайтишлари, ўйлаймизки, Ўзбекистоннинг келгусидаги равнақига ўзининг катта фойдасини беради. Жумладан, Юнусобод тумани ҳокими Атҳам Қосимов жаҳоннинг энг ривожланган давлатларидан бири бўлмиш Германияда бир ҳафтадан ортиқ муддатда бўлиб у ердаги ишлаб чиқариш жараёни, халқ хўжалигини юргизиш борасидаги ўзига хос усулларини ўрганиб қайтди. Биз Атҳам Каримовичдан сафар таассуротлари билан ўртоқлашишни илтимос қилдик.

— Германия бизда жуда катта таассурот қолдирди. Айниқса, кишиларнинг қатъийлиги, у ерда ўрнатилган тартиб-қоидалар, саранжом-саришталикка қойил қолса арзийди. Германиядаги жаҳонга машҳур «Мерседес—бенц» фирмасини бориб кўрдик. Ишнинг бир маромда ташкил этилганлиги, дастгоҳларнинг тўла компьютерлаштирилганлиги, цехларнинг озодалиги — мана булар фирма маҳсулотларининг жаҳон бозорига йўл топаётганлигининг асосий омиллари экан. Бизга айниқса Германиядаги чиқиндиларни қайта ишлаш бўйича заводларнинг иши жуда ёқди. Чунки ҳозир чиқиндиларни йўқотиш катта муаммолардан биридир. У ерда турларга ажратилган чиқиндилар қайта ишланиб халқ хўжалигида албатта ўзининг фойдаланиш йўлини топаркан. Ҳатто оқава сувлар тозаланиб улардан яхна ичимлик тайёрлашлари — бу асримизнинг энг илғор усулларидандир. Насиб этса Германияга яна бир бор ташриф ниятимиз бор. Чунки ўйлаб қўйилган айрим соҳалар бўйича шартномалар имзолашни режалаштириб қўйганмиз.

Дамир ИСЛОМОВ
ёзиб олди.

Маҳалладош

«МАҲАЛЛА» ХАЙРИЯ ЖАМҒАРМАСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР БЎЛИМИ ВА «ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ҚЎШ САҲИФАСИ

Мамлакатимизнинг эртанги ворисларини ҳар томонлама етук қилиб тарбиялашда, оналар ва болалар саломатлигини сақлашда меҳнати сингган бир гуруҳ республика фаоллари «Соғлом авлод учун» ордени билан тақдирланди. Улар орасида маҳаллаларни ижтимоий ва маънавий жиҳатдан юксалишига муносиб ҳисса қўшаётган фидойи ҳамшаҳарларимиз ҳам бор.

• Соғлом авлод учун

МУКОФОТ КУЧ-ҒАЙРАТ БАҒИШЛАЙДИ

⊙ **Орифхожи АЛИМАҲСУМОВ, Яккасарой тумани «Яккасарой-1» маҳалла оқсоқоли:** — Бу йилги Наврўз қўшалоқ байрам бўлиб келди. Бир томондан яшариш, янгиланиш фасли кутиб олинадиган кун бўлса, иккинчи томондан «Соғлом авлод учун» ордени каминага ҳам насиб этди. Бунинг учун муҳтарам Президентимиз Ислом Каримовга ўз ташаккуримни изҳор этаман.

Мамлакатимизнинг тўнғич нишони билан тақдирланиш мени тўлқинлантириб юборди. Чунки бутун жамоатчилик, халқнинг саъй-ҳаракатлари қаторида менинг ҳам бахоли қудрат қилган камтарона меҳнатларим инобатга олиниб, бу юксак унвонга тавсия қилиндим. Бу мен учун катта шарафдир. Мустақил республикамизнинг бундан кейинги равнақининг янада ривож топиши, фарзандларимизни ҳалол, пок, диёнатли, тўғрисўз, мард, жасур қилиб вояга етказиш кўпчилик қаторида биз кексаларнинг, маҳалла оқсоқолларининг ҳам энг асосий вазифаларидан биридир.

Президентимиз томонидан «Соғлом авлод учун» орденининг таъсис қилиниши ота-оналар, мураббийлар, маориф, ҳуқуқ-тартибот, соғлиқни сақлаш муассасалари ходимлари, қуйинг-чи, бутун жамоатчилик зиммасига катта масъулиятни юклайди. Бу унвон ўз номига жуда муносибдир. Чунки биз келажаги буюк давлат қуриш учун бел боғлаган эканмиз, аввал бошдан унинг пойдевори, яъни бугунги ўсиб келаётган фарзандларимиз соғлом, бақувват, ота-боболар анъаналарига содиқ, эл-юрт ишига камарбаста инсонлар бўлиб вояга етишлари керак. Менга ишонч билан шундай юксак мукофот берилган экан, умрим борича, қўлимдан келганича ҳаракатим, меҳнатимни Ватаним ва халқимдан аямайман. Фарзандларимизни миллий қадриятларимиз руҳида тарбиялаш, маънавий баркамол кишилар қилиб вояга етказишда ўз ҳиссамни қўшаман.

⊙ **Шукур ТЕМУРОВ, Республика «Маҳалла» хайрия жамғармасининг раиси:** — Ватанимиз истиқлол туфайли ўзининг бутун бўй-бастини жаҳонга кўрсатмоқда. Мустақиллигимиз янада мустаҳкамланиб бораётган айни пайтда маънавий, миллий умуминсоний қадриятлар тикланяпти. Айниқса, буюк давлатимизнинг ворисларини баркамол қилиб тарбиялашда кенг кўламда ишлар олиб борилмоқда. Мен ҳам шу хайрли ишда озми-кўпми иштирок этиб, Ватанимизнинг биринчи ордени билан биринчилар қаторида тақдирланганимдан беҳад бахтиёрман.

Президентимиз томонидан таъсис қилинган «Соғлом авлод учун» ордени ҳамда Халқаро «Соғлом авлод учун» жамғармасининг ташкил қилиниши республикамиз ҳукумати, айниқса, юртбошимизнинг Ватанимиз бахт-саодати, иқболи, келажаги йўлида олиб бораётган доно, халқчил сиёсатнинг ифодасидир. Биз ҳозирги авлод вакиллари Ватанимиз ҳаётида давом этаётган ўз-ўзини англаш, покланиш жараёнида иштирок этаётганимиздан фахрланамиз. Менинг камтарона меҳнатим юксак даражада баҳоланиб, биринчи даражали «Соғлом авлод учун» орденига лойиқ топилган эканман, аввало бундан шодман. Ва уни ўзимга билдирилган катта ишонч деб биламан. Ушбу мукофот бутун республика маҳалла ҳаракатида ҳормай-толмай иштирок этаётган фаолларга, оқсоқолларга берилгандир. Юртбошимизнинг кўрсатаётган бундай ҳиммати ва ишончи биз маҳалла фаоллари, хусусан менинг зиммамга катта масъулиятли вазифаларни юклайди. Бу мукофот бизни Ватанни севишга, миллий ғурур, фахр, ифтихор, ҳалоллик ва поклик, садоқат билан чинакам фидойи ва чин инсон бўлиб хизмат қилишга даъват этади.

Маҳаллаларимиз — юртимизнинг таянчи, осуда ҳаётимизнинг посбони, миллий қадриятларимиз маънавий-ахлоқий тарбия дорилфунуни, давлатимиз сиёсатининг тарғиботчисидир. Бу борада республика «Маҳалла» хайрия жамғармаси, унинг жойлардаги бўлимлари, фаоллари тинмай ҳаракат қилмоқда. Айниқса эртанги кун давомчилари бўлган фарзандларимизни руҳан тетик, баркамол қилиб тарбиялаш бизнинг энг асосий вазифамиздир. Шу ўринда «Маҳалла, оила, мактаб» дастурининг ишлаб чиқилиши ва уни амалда кенг жорий этилаётгани бу соҳада бошлаган ишларимизнинг бир кўринишидир.

Муҳтарам юртбошимиз Ислом Каримов билдирган бундай ҳурмат ва ишончни биз фақат меҳнатимиз билан оқлаймиз. Келажаги буюк Ватанимизнинг шон-шуҳрати учун, юртимизда тинчлик, дўстлик, ҳамжиҳатликнинг барқарор бўлиши учун ва айниқса соғлом авлодни тарбиялаб вояга етказишда куч-ғайратимизни аямаймиз.

Нодира СОБИРОВА
ёзиб олди.

ҲАМЗА ТЕАТРИДА ТАНТАНА

ПОЙТАХТИМИЗДАГИ Ҳамза номидаги ўзбек давлат академик драма театри биносида ажойиб тантана ўтказилди. 26 март куни мазкур кошонага ташриф буюраётган ҳамшаҳарларимиз карнай-сурнай садолари остида кутиб олинди. Раққоса қизлар ва болалар боғчасида тарбияланаётган жажжи кичкинтойлар жозибали рақслар билан барчани хушнуд этишди. Наврўз байрами арафасида Президентимизнинг Фармони билан «Соғлом авлод учун» ордени билан тақдирланган кишилар театр биносининг иккинчи қаватида безатилган файзли дастурхон атрофидан жой олишди. Шунингдек, бу ерга «Тошкент оқшоми» газетаси ҳамда республика «Маҳалла» хайрия жамғармаси томонидан ташкил этилган «Соғлом авлод учун» кўрик-танловининг ғолиблари ҳам таклиф этилди.

Томошахона одамлар билан гавжум бўлгач, саҳнага табаррук меҳмонлар чиқиб келишди. Республика «Маҳалла» хайрия жамғармасининг раиси Шукур Темуров тантанани очиб, республикамизда соғлом авлодни камол топтириш учун ҳукуматимиз томонидан олиб борилаётган хайрли ишлар, шунингдек бу борада маҳаллаларда уюштирилаётган тадбирлар хусусида гапириб берди, «Соғлом авлод учун» ордени билан тақдирланганлар ва кўрик-танлов ғолибларини қизғин муборакбод этди. Шундан сўнг Шукур Темуров, «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг бош муҳаррири Эркин Эрназаровлар кўрик-танлов ғолибларига мукофотларни топширишди. Ўзбекистон халқ шоираси Ойдин Ҳожиева, «Тошкент оқшоми» газетасининг бўлим мудири Саъдулла Шодиев, республика Қуролли Кучлари фахрийси Искандар Раҳмон, шунингдек бир гуруҳ журналистлар пул мукофотлари, фахрий ёрлиқлар билан тақдирландилар.

Тантанада Яккасарой туманидаги «Яккасарой» маҳалласининг оқсоқоли Орифхожи Алимаҳсумов, Ўзбекистон халқ шоираси Ойдин Ҳожиева, фахрий муаллим Ҳамидулла Йўлдошев, Тошкент шаҳар хотин-қизлар комитетининг раиси Муборак Юнусхўжаевалар сўзга чиқишиб, ўзларининг дил сўзларини изҳор этдилар.

— Ҳукуматимиз томонидан бизга кўрсатилган бундай катта ишонч барчамизни руҳлантириб юборди, — деди «Соғлом авлод учун» ордени нишондори Орифхожи Алимаҳсумов. — Камина раҳбарлик қилаётган маҳаллада ёшлар тарбиясига айниқса катта эътибор берилмоқда. Ўйлайманки, келажагимиз эгалари бўлган соғлом авлодни камол топтириш бундан кейин ҳам долзарб масалалардан бири бўлиб қолади.

Собир БОЗОРБОЕВ.

Собир Раҳимов туманидаги «Ғунча турмуш» маҳалласининг котибаси Муҳаббат Исломова олтмишинчи йилдан бери шу касбни эъзозлаб келаётир.
СУРАТДА: М. Исломова.
Даврон Аҳмад сурати.

Мана шундай, бир пиёла чой устида суҳбатлашиб, мириқиб ҳордиқ чиқаришга нима етсин!

Даврон Аҳмад суратлавҳаси.

• Кўп қаватли уйларда

ЖОН ҚЎШНИЛАР

ДИЛФУЗА умр йўлдошидан янги уйга кўчишларини эшитганда юрагида аллақандай ғашлик пайдо бўлди. «Янги қўшнилар бизларни қандай қабул қилишаркин? Бунинг устига бораётган жойимиз кўп қаватли уй бўлса».

Эрига кўнглидан кечаётган ўй-фикрларини секин айтмоқчи эди, у эшитишни ҳам хоҳламади.

— Пешонамиздан кўрамиз, онаси, — деди Одилжон.

Бироқ Дилфузани юрагини ғашлик янги уйга кўчиб боришмагунча тарк этмади.

Янги уйда яшашаётганига энди уч кун бўлган эди. Ҳол-аҳвол сўраб янги танишлар — тўрт-беш хотин чиқиб, чақчақлашиб кетишди. Кечки пайт қўшни болакайлар Обиджон ва Дурдонани ўйнагани чақиришди. Мана шу икки воқеа Дилфуза кўнглидаги ғашликни бутунлай қувиб юборди. Ҳа, янги қўшнилар у ўйлаганчалик бўлиб чиқишмади. Улар очиқ, самимий инсонлар экани унинг қалбида кўп қаватли уйларда яшовчиларга нисбатан меҳр уйғотди.

Ҳаётда нималар бўлмайди дейсиз. Кимдир кўнглидагидек қўшни тополмайди, кимдир қўшниси билан борди-келдини арзимаган сабаблар билан узиб юборади. Шуниси қувончлики, кейинги пайтда қўшнилар ўртасидаги тотувлик, аҳиллик тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Илгари «кўп қаватли уйларда яшовчилар ҳатто ён қўшнилари кимлигини ҳам яхши билишмайди» деган таънали сўзлар қулоққа чалинарди. Эндиликда мазкур турар жойларда ҳам маҳаллалар тузилаётгани сабабли ҳамжиҳатлик, бирдарлик қарор топиб бормоқда.

Бунда айниқса тўй-ҳашам ва бошқа маросимлар биргаликда ўтказилаётгани қўл келяпти.

Ҳикматлар мажмуаси жамланган «Қобуснома»да: «Агар уй сотиб олмоқчи бўлсанг, аввал қўшнингни кўр: араблар аввал қўшни, кейин уй, деганлар...».

Ўз кўчангдаги ва маҳаллангдаги одамлар билан яхши яша, касалларнинг бориб ҳол-аҳволини сўра, кимга таъзия билдириш зарур бўлса таъзия билдир, ўлимга иштирок эт. Қўшнининг ҳар бир ишига ёрдам бер. Агар қўшни шод-хуррам бўлса, шодлигига шерик бўл, мумкин қадар таом ёки кийим-бошдан совғалар юбор, чунки сен шу кўчада энг ҳурматли кишилардан бўлгин...».

Шаҳримизнинг Себзор мавзесидаги 2-уйнинг 64-хонадонида яшовчи 1-гуруҳ ногирони Салима Ғофурова қўшнилари ҳақида доим фахрланиб гапиради.

— Мана, 14 йилдан ошибдики, меҳнатга яроқсизман. Кунимга, ҳол-аҳвол сўраб турган омон бўлгур мана шу қўшниларим ярашаяпти. Ёлғиз ўғлим эрталаб кетади, кечқурун кеч қайтади. Ишламаса бўлмайди. Қўшниларимдан, 28-хонадондан Муҳаббатхон ва 1-хонадондан Ҳабибалар ёлғизлатиб қўйишмайди. Фарзандларини айтмайсизми, бири нон келтирса, яна бири бозор-ўчаримни қилиб беради.

Бундай аҳиллик, меҳр-оқибат кўрсатиб яшашга нима етсин. Қўшнинг яхши бўлса оғир кунингга ярайди. Аммо шундай қўшнилар ҳам борки, улар арзимаган сабаблар деб бир-бирлари билан жанжаллашишади, борди-келди қилмайдилар.

— Маҳалламизда кўп йиллардан бери қўшнилар билан аҳил-иноқ яшаб келардик, — деди Қумрихон исмли онахон кўз ёшларини тиёлмай. — Шодликларимиз, ташвишларимизни бирга баҳам кўрган кунларимизни эсласам, юрагим бир орзиқиб тушади. Лекин бу иноқликка кўз тегди. Турмуш ўртоғим оламдан ўтгач, овсиним, ён қўшним ер талашиб, ҳам қўшничиликдан ҳам қариндош-уруғчиликдан воз кечиб ўтиришибди.

Пойтахтимиздаги маҳаллалардан бирида яшаётган бу онахоннинг мушкул ҳолатда қолганини тасаввур қилиш қийин эмас. Қани бу ерда миллий қадриятларимиз, қўшничиликнинг улуғланаётгани.

— Қўшниларимга кўз тегмасин, ҳаммаси яхши. Одамнинг қандай фазилатли инсон эканлиги бир йўлда синалади, бир қўшничиликда, дердилар онам, — деди Салима ая суҳбатни давом эттириб. — Бир-биримизни худди туғишгандардек ҳурмат қиламиз. Шунинг учун болаларимиз ҳам иноқ. Шундай одамлар орасида яшаётганимдан жуда бахтиёрман.

Дилдора ОРИПОВА.

ҚАЛОВИНИ ТОПГАН ОДАМЛАР

ҲАММА нарсани бозордан сотиб олаверсанг Сулаймоннинг ғазнаси ҳам чидамайди, деган гап бор. Ҳақиқатан ҳам кундалик турмушда керак бўладиган ҳар бир буюмни сотиб олиб ишлатиш одамга оғирлик қилади. Рўзғор қилиш сирларини мукаммал ўрганган, ўзига тўқ кишилар ҳам уй шароитида нима биландир машғул бўлишади. Биров кафтдеккина ерига мевали дарахт кўчатлари, турли экинлар экади, биров сут, гўшт, ёғ ўзимиздан чиқсин дея мол, қўй каби уй ҳайвонлари, ёки паррандалар боқади. Ҳарна бўлса ҳам рўзғорнинг бир томони кўтариладида. Аммо бунинг учун шарт-шароит ҳам бўлиши керак.

Маҳалламиздан кўп қаватли уйлардан бирига кўчиб чиқиб кетган бир дўстим шундай деб қолди: «Ҳовлида яшашнинг ўзига хос гашти бўларкан, билмас эканмиз, эрта тонгда хўроз қичқириши билан уйғониб, янги соғилган сигир сутини ҳали совимасдан симирганга не етсин. Бедана сайрашини айтмайсанми». Дарҳақиқат, ота-боболаримизнинг асрлар оша келаётган ҳаёт тарзи қонимизга сингиб кетган. Аммо қаловини топсанг қор ёнади, дейишади. Хоҳиш, интилиш бўлса ҳар қандай ишни амалга ошириш мумкин. Шайхонтоҳур туманидаги Гулобод маҳалласи асосан кўп қаватли уйлардан иборат. Уни кезган киши баланд турар-жойларни ҳисобга олмаса, бир қаватли ҳовли уйларда юргандек сезади ўзини. Сабаби, маҳалла аҳолисининг кўпчилиги уй ҳайвонлари, асосан паррандалар боқишади. Улардан 84-уй, 14-хонадонда яшовчи Мамнуна Абдуллаева шундай дейди:

— Машинамиз йўлак яқинида, деразамизнинг шундоққина тагида туради. Чунки гаражимиз уйдан узоқда жойлашган. Аммо бекор ётмайди, у ерда бешта товуқ, бешта курка, ўрдак боқаман, кучугимиз ҳам ўша ерда яшайди. Уларни ўзимиздан ва қўни-қўшнилардан чиқадиган сабзавот пўчоқлари билан боқаман. Бундан ташқари маҳалламиздаги болалар боғчасидан озиқ-овқат қолдиқларини олиб паррандаларга бериб тураман. Ростини айтсам, рўзғорга оз бўлса-да, ёрдам бўлсин дея боқаман. Бир кунда битта, гоҳида иккитадан тухум беради.

Қизиғи шундаки, жониворларни кимдир рўзғорда фойдаси тегади дея муҳтожликдан боқса, баъзилар ҳавас учун боқишади. Шунинг учун маҳаллада паррандалардан ташқари бедана, канарейка каби сайроқи қушлар, кучук ва мушук ҳам боқишади. Аммо уйнинг ичида эмас.

— Бешта товуқ, иккита хўрозим бор, буларни ертўлада боқаман, — дейди шу маҳалладаги 13-уй, 21-хонадонда яшовчи Алишер Сулаймонов. — Ҳаммаси қизиқишдан бошланган. Аввалига жўжа боқа бошладим. Аммо ота-онам бунга рўйхушлик беришмади. Жўжалар катта бўлиб, тухум бера бошлагач, индамай қўйишди. Асосан қотган нон, буғдой, озиқ-овқат қолдиқлари билан боқаман. Қўни-қўшнилардан ҳам шунга ўхшаган озуқалар чиқиб туради.

Кўп қаватли уйларда ҳамма ҳам уй ҳайвонлари боқавермайди. Айримлар уларни сақлаш учун жой йўқлигини айтишса, айримлар жониворларга ғамхўрлик қилишни ортиқча даҳмаза деб билишади. Баъзи бир таъби нозик кишилар уй ҳайвонларига тоқат қилишолмайди ва шу сабабли қўни-қўшнилар ўртасига совуқчилик ҳам тушиб туради.

Аммо Гулобод маҳалла аҳолиси ўртасида бирор марта бўлса-да бундай кўнгилсиз ҳодисалар рўй берганини ҳеч ким эслай олмайди. Аксинча улар ҳар бир кўп қаватли уйнинг битта ёки иккита хонадонида уй ҳайвонлари боқилишини маъқуллайдилар. Фақат бунда тозаликка риоя қилиниб, бировларнинг тинчи бузилмаса бўлгани. Бунинг ижобий томонлари шундаки, биринчидан, ҳар бир хонадондан чиқадиган озиқ-овқат қолдиқлари чиқиндилар қатори ташлаб юборилмай, уй ҳайвонларига берилади, демак, кундалик турмуш чиқиндилари камаяди. Иккинчидан, қўшнингиз боқадиган ит истайсизми йўқми сизнинг ҳам уйингизни қўриқлайди. Ногаҳонда тухум керак бўлиб қолса дўконга югуриб юрмай қўшнидан ола қоласиз. Бинобарин, бу каби удумлар азал-азалдан мавжуд бўлиб, қўни-қўшничилик алоқаларини мустаҳкамлаб келган, кишилар дилида ўзаро меҳр-муҳаббат туйғуларини уйғотган. Гулободликлар ҳам буни жуда яхши билишади.

Мажид РАИМОВ.

МИРТУРСУН аканинг хонадони мактабнинг рўпарасида жойлашган. Шундан бўлса керак, оқсоқолнинг мактаб маъмурияти олдида ўзига хос ўрни, мавқеи бор. Айрим ўқитувчилар буни ижобий эътироф этишса, айримлари «Ўз аравангни тортсангчи, мактаб ишига аралашиб нима қиласан?» деб ҳам қўйишади чекка-чеккада. Аммо Тинчлик маҳалласи оқсоқоли Миртурсун Азимов учун бегона иш, бегона ташвишнинг ўзи йўқ. Мактаб маҳалла ҳудудида жойлашганми, унда маҳалла аҳли фарзандлари таълим олишадими, демак, улардаги муаммо маҳалла аҳлининг ҳам муаммосидир.

• Ибратли ҳамкорлик

ИЖОБИЙ СИЛЖИШЛАР

Одамларнинг кечаги дунёқараши бугунги шароитга тўғри келмайди. Шунга кўра Тинчлик маҳалласи фуқаролари оқсоқол раҳбарлигида ишни шу ҳудудда жойлашган 92-мактабдаги мавжуд шарт-шароитни ўзгартиришдан бошлашди. Боланинг билимни ўзлаштириши ёмонми, марҳамат, билим юрти ёки заводга борсин, деган гапларга чек қўйилди. Бунинг ўрнига болаларни илм олишга рағбатлантириш тадбирлари йўлга қўйилди. Биринчи навбатда аъло баҳоларга ўқиётган иккита юқори синф ўқувчисига ойлик маҳалла стипендияси таъсис этилди.

— Бугунги кунда маҳалла ўз фаолияти давомида эътиборни замона билан ҳамқадам бўлишга қаратиши керак, — дейди шу маҳалла фуқароси, «ЗАЗ» махсус автомарказ бўйича республикамиз вакили Муҳиддин Жабборов, — шунга кўра 92-мактабда инглиз тили ва эски ўзбек ёзувини киритишга муваффақ бўлдик. Чунки бу дарслар жаҳонга юз тутаётган юртимиз фарзандларини баркамол инсон қилиб тарбиялашнинг омилларидан биридир.

Миртурсун ака ҳар бир ишда сопини ўзидан чиқарадиганлар хилидан. Маҳалла аҳлининг саъй-ҳаракати натижасида Тошкент кимё-технология институти ўқитувчилари томонидан мактабнинг кимё ўқув хонаси лозим бўлган услубда жиҳозланди. Маҳалла имкониятларидан яна бири шундан иборатки, бу ерда Тошкент Давлат университети ва Техника университетининг кўпгина профессор-ўқитувчилари истиқомат қилишади. Улар иштирокида мактаб ўқитувчилари савиясини синовдан ўтказиш таклифини мактаб маъмурияти ҳам қўллаб-қувватлади. Ахир ўқувчининг илмни ўзлаштира олмаслигида фақат унинг ўзини айблаш тўғри бўлмаслиги аён нарса.

— Бола тарбияси борасида «Бу менинг ишим эмас» деган гап бўлиши мумкин эмас, — дейди маҳалла оқсоқоли Миртурсун Азимов. — Чунки мактабда йўл қўйилган кичкина хато эртага бутун маҳаллага иснод келтириши мумкин. Ўзаро ҳамкорлик қилишда мактаб маъмуриятининг оқилона иш тутиши мақсадга мувофиқ бўлмоқда. Зеро, боланинг олдидаги ҳаёти учун ота-она қатори ўқитувчи ҳам бирдай жавобгардир.

Шуни айтиш керакки, болалар тарбияси ва билимида оз бўлса-да ижобий томонга силжиш юз бергани сезилди. Яқин кунларда маҳалла фаоллари мактаб билан бирга 293-болалар боғчасининг ошхонасини ҳам ўз назоратларига олишмоқчи. Бу эса «Отанг — маҳалла, онанг маҳалла» деган азалий иборанинг яна бир исботидир.

Малик РИХСИЕВ.

• Тўйлар ҳақида ўйлар

ИХЧАМ ДАРАЖАДА ЎТСИН

БУГУНГИ кунгача тўйларимиз ҳақида кўплаб фикр-мулоҳазалар билдирилди. Амалий ишлар қилинмоқда. Маҳалла оқсоқоллари бу маросимларни эпақага келтириш ва тартибли ўтказиш учун қатор тадбирлар ишлаб чиқишяпти. Ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитида тўйларимиз ҳақида фикрлашиш ҳар қачонгидан зарур, деб ўйлайман.

Шуни алоҳида таъкидлаш зарурки, маросимларни тайёрлаш ва ўтказишда маҳалла оқсоқолларининг ўрни ўзгачадир. Чунки улар тўйларнинг «бўлди-бўлди»сидан бошлаб, охиригача тепасида туришади. Шу боис тўйлар саранжом-сариштали билан ўтади.

Масалан, пойтахтимиздаги Карим ака Ғофуров бош бўлган Донишманд маҳалласи, Турғун ака Толибназаров оталик қилаётган Ёқуб Алиев номидаги маҳалла, Исмоил ака Олдин раҳбарлигидаги Зебо Шамсутдинова номидаги маҳалла, Қўчқор Эрматов оқсоқол бўлган «Тарновбоши» маҳалласида барча маросимлар ихчам, аҳиллик билан ташкил этилаётгани ҳаммани қувонтирмоқда. «Қиз базми» ҳам аслига тушяпти. Яъни келин бўлмиш ўз қўли билан дамлаган «бир чўқум» паловни дугоналар даврада баҳам кўришади, ўйин-кулги қиладилар.

Мустақил республикамизда сўм-купонлар муомалада. Бир воқеа ҳеч ёдимдан чиқмайди. Пул янги жорий қилинганда маҳалламизнинг табаррук кишиси, 95 ёшни қаршилаётган Ансафхон ота нафақа пулини сўм-купон билан олибоқ маҳалла чойхонасига ошиқиб кириб келдилар. Унинг юз-кўзла-

рида қувонч балқиб турибди. Бир сўмлик пулни ушлаб олган. «Мана, пулни кўриб қўйинглар», деб боши узра пулни кўтариб кўрсатди. Сўнгра уни кўзларига суртди, лабига босиб ўпди. Биз ҳаммамиз ўрнимиздан туриб, янги пул билан бир-биримизни муборакбод этдик, отани бағримизга босдик. Кейин унинг қўлидаги бир сўмлик пул қўлдан қўлга ўтди, ҳар бир одам уни отадек, олдин кўзларига суртди, кейин лабларига босди. Ансафхон ота пулимизнинг умри узун бўлсин, деб дуо қилди, ҳаммамизга бахт, юртимизга тинчлик тилади...

Маҳалламизда ўтган тўйларда пул сочиб, уни оёқ ости қилишлар бўлмади, деб айтолмайман. Лекин тадбиркорлик билан олиб борилган тушунтиришлар ўз натижасини бера бошлади.

Оқибатда маҳалламизда кейинги пайтда маҳалла оқсоқоли, тўй ва бошқа маросимларни ўтказиш комиссиясининг қатъийлиги туфайли бундай одатга чек қўйилди. Шу ўринда айниқса табаррук отахон Тожиддин Ашириматовнинг тўйларни очиш олдидан: «Ким пул сочса нонни оёқ остига ташлаган билан баробардир. Агар шундай нияти бўлса яхшиси тўй қилаётган хонадонга ёрдам берсин», деб қисқача маъруза қилаётгани ўз самарасини бераяпти.

Тўйларимиз ҳар томонлама чиройли, ихчам, эсда қоларли даражада ўтиши лозим. Бунинг учун оқсоқоллар, кексаларимиз ва тўй ўтказиш комиссияси аъзолари бор куч-ғайратларини аямасликлари зарур. Бу масалага астойдил киришилган жойда яхши натижаларга эришиш мумкин.

Неъматжон ҲАСАНОВ,
Ҳамза туманидаги Нодира номли маҳалла оқсоқоли.

⊙ Тошкент Давлат маданият институтининг профессори, филология фанлари доктори Малик Муродов ўзбек-турк маданий алоқаларини ривожлантириш, икки халққа мансуб бўлган маънавий қадриятларни қарор топтиришга муносиб ҳисса қўшаётир. Биз Туркияга бир неча марта ташриф буюрган домла билан мазкур юртдаги маҳаллалар ҳақида суҳбатлашдик.

— Кейинги йилларда хорижий мамлакатлар, хусусан Туркия, Польша, Ҳиндистон, Россияда кўп марта бўлдим. Мустақиллик туфайли алоқаларимиз ҳар томонлама мустаҳкамланиб бораётган Туркиянинг Истанбул, Анқара, Конйё, Измир, Тегирмондара каби шаҳар ва қишлоқларига бир неча марта сафар уюштирганман, — деди Малик ака. — Бу ерларда миллий ва маънавий қадриятлар, китоблар савдоси, бозорлардаги аҳвол билан қизиқдим. Азалдан одатим шундай. Кейинги пайтда эса маҳаллалар ва бу масканлардаги урф-одатлардан бохабар бўлаяпман. Бунга асосий сабаб республикамизда маҳаллаларга эътибор кучайгани ҳамда ўзим «Маҳалла» хайрия жамғармасининг фаоли эканлигимдан, деб ўйлайман.

Қардошлик риштлари

ТУРКИЯДАГИ МАҲАЛЛАЛАР

— Туркияда ҳам маҳаллалар худди биздагига ўхшаб шаклланганми?

— Бу юртда маҳалла-кўй, қуни-қўшни деб аталади. Шуниси диққатга сазоворки, одамлар ўртасида борди-келди, қўшничилик муносабатлари, иссиқ-совуқдан хабар олиш, маъракаларда бирга бўлиш бор. Истанбул шаҳридаги Бакир Биринчи деган танишимникида бир ҳафтага яқин яшадим. Маҳаллада бир киши қазо қилган эди, барча хонадонга ташриф буюриб, таъзия изҳор қилди. Анқарадан ташқарида яшовчи Али Аббос Чинор, Имом Илҳомбейлар хонадонида ҳам юксак даражадаги қўни-қўшничиликнинг шоҳиди бўлдим. Дўстим Дўсумбейникида ўзим қўлбола палов тайёрлаган эдим, бир косадан қўшниларга ҳам чиқарди.

— Жамоалардаги яна қайси жиҳатлар Сизга кўпроқ маъқул бўлди?

— Йирик қишлоқлар ва шаҳарлардаги маҳаллаларда Европа ва Осиё таъсири сезилади. Эътиборимни тортган томони, электр нури, сув ва табиий газ ниҳоятда қадрланади. Саҳарда намозга турилган пайтда албатта чироқлар ўчирилади. Сув махсус қурилмаларда ўлчаб, тежаб ишлатилади. Бакир Биринчининг хонадонида таом пиширганимда эртасига у: «Овқат 10 долларга, ишлатган сувингиз эса 15 долларга тушди», деди.

Маҳаллаларда ўтадиган тўйлар ҳам бироз фарқ қилади. Истанбул шаҳридаги Мусо Мардон ўғлини уйлантирганда иштирок этдим. Аввал узук тақиш маросими, кейин эса никоҳ кечаси ташкил этилди. Тўйларда спиртли ичимликлар қўйилмайди. Бундай шодиёналарда дастурхон асосан салқин ичимликлар, ширинликлар, мураббolar билан безатилади.

— Туркияда шахсий кутубхонангиз бор экан. Шу ҳақда ҳам гапириб берсангиз.

— Мен меҳнат қилаётган илмий даргоҳ билан Туркиядаги маданият муассасалари ўртасида алоқалар яхши йўлга қўйилган. Мен ўз хонадонимда «Она юрт китоблари» деб номланган шахсий кутубхона ташкил этдим. Бу ердан минга яқин китоблар ўрин олган. Турк бахшиларининг шеърий антологияси, Ирфон Насриддинзода ўғлининг «Ўзбек шоирлари» тўплами, шунингдек турк тили ва адабиёти, маданияти, маросимлари ва қадриятларига бағишланган 200 дан ортиқ асарлар мавжуд. Уларни менга кутубхона очганимни билиб Туркия Маданият вазирлигидаги ўртоқлар, Яҳё Оқсой, Бакир Биринчи, Аҳмад Шакир, Сулаймон Мардон ўғли каби ижодкорлар совға қилишди. Айни пайтда 500 дан ортиқ китобларим Истанбулдаги Ҳамзабей ва Исмоилбейлар хонадонида турибди.

Қардошларимизнинг хайрли ишлари, қўллаб-қувватлашларидан руҳланиб, Анқарадаги Митхатпошша кўчасининг 33-хонадонида «Ота юрт китоблари» деб номланган кутубхона очишга муваффақ бўлдим. Бу жойда кирилл ва лотин тилида битилган адабиёт, санъат, қадриятлар, маҳалла-кўй, қўни-қўшничиликка оид илмий-оммабоп асарларим сақланмоқда. Улардан маҳаллаларда яшаётган аҳоли ҳам баҳраманд бўлаётир.

Кези келганда шуни айтиб ўтиш зарурки, Туркиядаги шаҳар ва қишлоқларда бўлганимда маҳалладошларга маҳалла тизимлари, юртбошимизнинг маҳаллаларга кўрсатаётган ғамхўрликлари ҳамда мазкур масканлардаги қадриятлар ҳақида гапириб бердим. Туркияликлар албатта юртимизга ташриф буюриб, маҳаллаларимиз ҳаёти билан яқиндан танишиш истагини билдиришди.

Суҳбатдош Саъдулла ШОДИЕВ.

Ҳунари гўзаллар

РЎЗҒОРДА АСҚОТАДИ

ХАЛҚИМИЗНИНГ ўзига хос удумлари, урф-одатлари, анъаналари жуда кўп. Уларнинг қайси бирини олиб қарамайлик, беихтиёр такрорланмас санъат, гўзалликка дуч келамиз ва ота-боболаримизнинг бизга қолдирган бой меросини нақадар улуғвор эканлигига яна бир карра ишонч ҳосил қиламиз.

Маълумки, Шарқ, хусусан биз яшаб турган замин дунёга ўзининг ҳунармандлари билан донг таратган. Асрлар оша яшаётган обидаларни бунёд этган меъмордардан тортиб энг оддий буюмларни ясаган усталарнинг ижодида ўткир зеҳн, нозик дид, юксак тафаккур ўз ифодасини топганки, у халқимиз маданиятининг беқиёс тимсолини намоён этади.

Халқимизнинг ҳар бир буюмида, ҳаракатида гўзаллик, нафосат бор. Мисол учун олиб кўрайлик, бирор бир яқинингизникига меҳмонга бордингиз ёки сизнинг хонадонингизга меҳмон ташриф буюрди. Улар олдига ёзган дастурхонни таомилга кўра тузайсиз. Аввал бошда нон қўясиз. Чиройли, бўрсилдоқ нон дастурхоннинг кўрки. Уни шундай бўлишига эса фақатгина меҳнат кифоя қилмайди. Чиройли қилиб нон пиширишга асқотадиган махсус рўзғор буюмлари юмушимизни енгиллаш ишига бакор келади. Гап кунда-мунда ўзбек хонадонида ишлатиладиган ўқлов-тахта хусусида кетаётганини фаҳмлаган бўлсангиз керак.

Бирор бир ўзбек аёли йўқ-ки, рўзғорда ўқлов-тахтадан фойдаланмаса. Арзимас бўлиб кўринган, аммо ҳар доим керакли бўлган бу буюмларни аёллар қаердан оладилар? Албатта, бозордан-да. Уни ҳам ясайдиган усталари бор. Шаҳримизнинг «Эски Жўва», «Олой», «Фарҳод», «Бешқайрағоч» бозорларида сотиладиган уй-рўзғор буюмларини асосан ҳамшаҳарларимиз харид қилишади. Биз уларнинг баъзилари билан суҳбатлашдик.

— Биз асосан сандиқ, қути қиламиз, — дейди Шайхонтоҳур тумани Мискин маҳалласи фуқароси Бозор Аҳмедов, — ортган тахталардан рўзғорда ишлатиладиган ўқлов, жўва, чакич, ҳамир ёядиган, сабзи қирқадиган тахтачалар ясаймиз. Бозорда бу буюмларга талаб катта. Молларимиз тез сотилиб кетади.

— Бу буюмлар хонадонларнинг ўзида ясалса бўлмайдими?

— Илгарилари хонадон бошлиқлари қилишган. Лекин ҳозир бунинг иложи йўқ. Чунки биринчидан тахта керак, иккинчидан ўқлов-тахта ясаш шунчаки иш эмас, унга ҳам уқув бўлиши лозим. Ҳар ҳолда чумчуқ сўйса ҳам қассоб сўйсин, деган ибора бекорга айтилмаган. Учинчидан эса шаҳарда кўп қаватли уйларда истиқомат қилувчилар учун бу катта муаммо. Ҳатто улар томорқа учун ишлатадиган кетмон сопини ҳам бозордан олишади. Бунинг боиси бор. Усталар бу буюмларни ихчам, пишиқ ва силлиқ қилишади.

— Баъзан хўжалик дўконларида уй-жиҳоз фабрикаларида ишлаб чиқилган бундай буюмларни ҳам аҳён-аҳёнда учратиш мумкин. Улар ўртасида фарқ борми?

— Тўғри, кейинги пайтда фабрикалардан ҳам тахтадан қилинган уй-рўзғор буюмлари чиқаяпти. Агар эътибор берган бўлсангиз, унда асосан сабзи қирқадиган тахтакач, жўва, ёғоч қошиқлар, турли шаклдаги идишчалар чиқади. Ўқлов, чакич, ҳамир ёядиган тахталарни эса мен ҳеч кўрмадим. Кейин менимча гап ўзи учун ҳаракат қиладиган замон келди. Асосан ёғоч билан ишлайдиган ҳунармандлар баъзан қиммат баҳода сотиб олишади. Баъзан эса Россиядан олиб келишади. Биз ҳам кўпинча уларга буюртмалар берамиз. Ёки тахта омборларидан сотиб оламиз. Аммо ҳозир уларнинг баҳоси осмону фалакка чиқиб кетди.

— Шундай экан, уни ишлаб чиқариш шартмикан?

— Ахир бу буюмлар ҳам одамларга керак-да, бозорда

фарқда эмас сифатида. Харидор ўзига ёққанини сотиб олади.

— Биз умуман шундай майда рўзғор буюмларини ясаймиз, — дейди яна бир уста Абдулла Исломов. — Ота-боболаримиз ана шу ҳунармандчилик тури билан шуғулланиб келишган. Ўқлов, чакич, жўва, сепараторни тагига қўядиган курсича, онахонларимиз ишлатадиган ёғоч тароқларгача қиламиз. Менинг асосий касбим ҳайдовчилик, бўш вақтларимда ана шу ҳунар билан шуғулланаман.

— Маҳалладошларга ҳам ясаб берасизларми?

— Албатта, қўни-қўшнилар, ён атрофдагилар баъзан тахтакач, баъзан ўқлов ясаб беришни илтимос қилиб келишади. Тайёри бўлса берамиз. Бўлмаса ясаймиз.

— Ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитида хом ашё муаммоси, яъни ёғоч масаласини қандай ҳал қилаяпсизлар?

— Айни пайтда ҳамма олишяптими, демак эҳтиёж маълум миқдорда бор. Кўпинча бошқа ҳунарлар олдида унча кўзга ташланмагани учун уни эсдан чиқариб қўйишади. Лекин унинг рўзғорга тегадиган нафи катта.

Дарҳақиқат, турмушда керак бўлмаган нарсалар ўз-ўзидан истеъмолдан чиқиб қолади. Кераклиларнинг эса қадри борган сари ошаверади. Аёлларимизнинг пазандалик маҳоратларини намоён қилишда, ширindan шакар таомлар тайёрлашларида уларнинг зеҳни, қобилиятидан ташқари уй-рўзғор буюмлари ҳам муҳим аҳамият касб этади. Фан-техника тараққиёти муттасил юксалиб бораётган даврда ҳамир ёйиш, лағмон чўзиш, нон ёпиш каби уй юмушлари ҳам маълум маънода автоматлаштирилди. Шунга қарамай қадимдан ота-боболаримиздан мерос қолган уй-рўзғор буюмларидан фойдаланишга талаб тобора ортмоқда.

Назира СОДИҚОВА.

Маҳалладош

АММАЖОНИМ КЕЧИРАРМИКАНЛАР?..

«Азиз Донобува! Инсонни эъзозлаш, табиат ато этган бебаҳо неъматлар — меҳр-оқибат, ҳамжиҳатлик, ёру биродарликни қадрлаб яшашнинг ўзи катта бахт эканлигини афсуски кеч англадим. Буни қарангки, ўйламай-нетмай ўзимга яқин, бағри кенг бир кишини беҳуда ранжитиб қўйдим. Яна иззат талаб қилиб юрганларимни айтмайсизми. Донобува, одамдан фақат яхшилик, саховат, меҳрибонлик қолар экан. Ёшларимиз бундай фазилатларни кўз қорачиғидек авайлаб-асрашларини истардим. Келинг, яхшиси бошимдан ўтган ўша воқеани гапириб берақолай. Токи бу бошқа тенгдошларимга сабоқ бўлсин.

Бундан уч йил муқаддам дадажоним тўсатдан вафот этдилар. У кишига жуда суянганимдан, дунё кўзимга тор кўриниб, жиззаки бўлиб қолдим. Дадамнинг еттиси куни аммам келинойим билан ошхонада холвайтар пишираётганди. Бир пайт холам:

— Одамлар ҳам ғалати, акасику оламдан ўтди, унга ким қўйибди шу мусибати билан ғийбат қилишни, — дедилар ёнимга келиб.

— Нима гап, кимнинг ғийбатини қилишяпти? — сўрадим мен.

— Аммангни айтаманда, сенларни ёмонлаб ўтирибди.

Бу гапга чидолмай шартта ошхонага кирдим.

— Ҳа, амма, тилим бор деб гапираверманг. Шундай дадам ўтиб кетдилар. Менга ота бўлсалар, сизга оға — жигар эдилар. Нега энди ҳали қабрлари совумасдан бизларни ёмонлашга тушдингиз, уялмайсизми. Бунақа қиладиган бўлсангиз келманг бизникига. Сизсиз ҳам кунимиз ўтиб қолар.

— Эси жойидами бу қизни, ким сени ёмонлабди қизим. Қўй бақирма, одамлар эшитса уят бўлади, — дедилар, аммам. Келинойим (кичик амакимнинг хотини) афсус билан лабини тишлади.

— Бировни ғийбат қилганлар, ёмонлаганлар уялсин. Тўғри гапимни уят дейдиганлар бўлса кетаверсин. Ушлаб қолмайман. Тоғдай дадам ўтиб кетганларида қолганлар ким бўлибди...

Шовқинни эшитиб ойим югуриб келдилар ва билагимдан ушлаб ичкарига тортдилар. Қаттиқ койидилар.

— Қўяверинг, келинойи. Дадасининг эрка қизи эдида, куйиб кетяпти. Ҳали ёш, эси кириб қолар, — дедилар аммам кўз ёшларини артиб.

Ўша куниёқ аммам кетиб қолсалар керак, деб ўйлагандим. Йўқ, кетмадилар. Йил оши бергунимизча ҳам келишни канда қилмадилар. Бироқ, мен ўзимча тўрсайиб, фақат салом берардиму бошқа чўрқ этиб оғиз очмасдим. Аммо ғойибдан у кишини соғинардим. Аммамнинг ширин эркалашларию топиб-топиб гапириб ҳаммани кулдиришларини қўмсаб, уларни кўргим, худди дадамникига ўхшаш кўзларига тўйиб термулгим келарди. Лекин ялиниб боргим келмасди. «Ўзидан кўрсин, нега энди келиб-келиб онамнинг овсинига (ахир овсинлар бир-бирини кўролмайди-ку) ёмонлайди. То ўзлари чақирмагунларича бормайман», — дея оқлардим ўзимни. Бир куни ойим, амманг келин тушираётган экан, айтиб кетди. Сени алоҳида тайинлади. «Сўзга чечан қизим, даврани ўзи очиб беради, ҳам акамнинг, ҳам барча қариндош-уруғларнинг номидан ўзи табрикласин», — деб илтимос қилди деб қолдилар.

— Биз ёмонмиз, ана яхши жиянлари бориб табриклайверсин, — дедим қўрслигим тутиб.

— Сен кўпам холангнинг гапига ишонаверма. У ўзи азалдан қўшиб-чатиб гапиришни яхши кўради. Мен аммангни кеча кўрганим йўқ. Сал кам қирқ йиллик қадрдоним у. Ҳаммамизга бирдай меҳрибон, кечиримли. Унинг ўрнида бошқа одам бўлса ўша бетга чопарлигинг учун бетингга қарамаган бўларди, — дедилар ойим.

Бироқ атайлаб қилгандай айнан тўй арафасида кичкина ўғлим билан касалхонага тушиб қолдик...

Шундай қилиб то мен тараддудланиб боргунимча орадан бир йилга яқин вақт ўтиб кетди. Шу бугун албатта бораман, аммам мен ёпадиган ёғли патирни яхши кўрардилар, — дея тараддудга тушдим Наврўз арафасида. Ойим билан бориб узр сўрайман. Дадамнинг ёлғиз синглиси. Дадамнинг руҳлари ҳам шод бўлади. Миямга келган бу фикрдан хурсанд бўлиб, енгил тортдим. Илдам-илдам юриб патирга уннадим.

Жиззали патирнинг ҳиди димоғимни қитиқлаб, бир сават қилиб узиб, энди уйга кираётгандим кўча эшик очилиб укам кўринди.

— Опа, тезроқ юраркансиз, ойим эттирвордилар, — деди у ҳовлиқиб.

— Тинчликми, ойимга нима қилди?

— Ойим яхшилар, ҳалиги аммам оламдан ўтибдилар!

— Нима!

Эвоҳ, қанчалик шафқатсизлик. Аммам бир ҳафта бетоб ётибдилар, мени йўқлабдилар. Мен бўлсам ёлғон сўзларга ишониб гўдаклигимдан суйиб катта қилган бир оқила, меҳрибон инсондан юз ўгирдим-а. Энди яна у каби мурувватли киши билан учрашиш насиб қилармикан? Менга маслаҳат беринг, Донобува. Сизга ҳурмат билан мактуб йўлловчи Гулжаҳон».

* * *

Нега биз кўпинча ёлғончи, чақимчиларнинг сўзларига осонгина ишонамизу азбаройи тўғрилигидан ўзини оқлолмаган фаришта кишиларни оёқ ости қиламиз. Ёки бу ҳаётнинг бешафқат синовларимикан?.

Гулжаҳоннинг аммаси балки жияни янглишганини ҳаётлик чоғидаёқ тушуниб етгандир. Аммо қиз қалбида армон бўлиб қолган туйғулардан қандай халос бўлади. Қолаверса у ўзини-ўзи кечира олармикин? Бунга сизлар нима дейсизлар, азиз муштарийлар?

Донобувага
Муҳаббат ҲАМИДОВА
котибалик қилди.

ШАНБА куни эди. Кўчага чиқсам, менга таниш бўлган хонадон олдида иккита енгил машина турибди. Демак, уйга ака-ука Ҳамдам ва Тўлқинлар оналарини кўргани келишган. Шу хонадоннинг энг кичик фарзанди Соқижон билан ёшликдан бирга ўйнаб, варрак учириб катта бўлганмиз. Шунинг учун тўппа-тўғри:

— Ассалому алайкум, азизлар, — деб уйларига кириб бордим.

— Ваалайкум ассалом, келақол ўғлим,— деб, Лазокат ая мени ўз бағриларига босдилар худди ўз фарзандларидек. — Яхши юрибсанми, соғлиқларинг жойидами, ўғил-қизларинг, невараларинг тинчми? — деб сўроқлаб кетдилар.

Шунда мен оналар бағри нақадар суюкли бўлишини, оҳанграбоси борлигини

1994 — Оила йили

ИККИ ДУНЁСИ ОБОД

туйдим. Раҳматли онамни қайта топгандай бўлдим. Акалар ва жиянлар, дўстим Соқижон билан қўл олишиб кўришдик.

Дастурхонга фотиҳа ўқилгач, суҳбат борган сари авжига чиқа бошлади. Шу ҳовлида неча марта ўғил уйлантирилгани, қиз узатилгани, невара тўйлари, зиёфатлар ва меҳмондорчиликлар бўлиб ўтганлиги бирма-бир кўз ўнгимда намоён бўларди. Лазокат ая Файзиева 90 ёшдан ошганларига қарамай, анча тетик ва бардам кўринадилар. Юз-кўзларидан нур ёғилиб турибди.

— Аяжон, айтингчи, қайси ўғлингизни яхши кўрасиз? —деб сўрайман у кишидан.

— Мен учун ҳаммаси ҳам бирдек. Ўнта бўлса, ўрни бошқа, деганлар. Фарзандларимнинг ҳаммасидан розиман. Қилаётган яхшиликлари бола-чақаларидан қайтсин. Менинг тани-бойлигим шуларку, ахир.

— Онамиздан бизлар ҳам розимиз. Тарбиялаб, шу даражага етказдилар. Одам қилиб, элга қўшдилар. Келин-куёвлик бўлдик. Ҳар қанча эъзозласак арзийди, — деб суҳбатга қўшилди Ҳамдам ака. — Ҳани энди иложи бўлсаю доим бирга бўлсак, наилож ҳаёт деганлари шу бўлса керак.

— Ҳақ гапни айтдингиз, акажон, —дейди Тўлқин ака. — Беш кун кўрмасак онажонимизни соғиниб қоламиз. Бизларни доим дуо қилганлари қилган. У киши соғ бўлсинлар. Маккаю-мадинага интилгандек, онамизга ҳар доим талпинамиз. Бир оғиз сўзлари бизларга бебаҳо хазинадир.

— Акаларим келган кун хонадонимиз худди байрамга ўхшайди. Айниқса, онажонимизнинг хурсанд бўлганларини айтмайсизми, — дейди Соқижон дўстим. — Бўлмаса, улар деярли ҳар куни кечки пайт телефон орқали онамиз билан гаплашиб туришади.

Дастурхон тўкин, файзли. Ҳамдам ва Тўлқинлар уйларидан тайёрлаб келтирган думбали ва жигар кабоблар тортилди. Охирида Феруза келин дамлаган ош сузилди. Мазали таомлар еб бўлингач, чойхўрлик бошланди.

— Паловжон тўрани жуда боплабсиз, келин, отангизга раҳмат, — деди Ҳамдам ака.

— Келинимдан айланай, ўзи жуда пазанда, донолигини айтмайсанми. Соқижон ўғлимнинг бахти бор экан, —деди Лазокат ая. Куёвлари ҳам бирам одамохун йигитлар.

Феруза қуйиб узатган чойни қўлимга олар эканман, уни иккита куёв кўрган аёлга ўхшатмайман. Ўғли Сарваржон 9-синфда ўқимоқда. Арабчани ҳам ёзади, ҳам ўқийди. Қўшимча инглиз тилини ўрганмоқда. Соқижон бўлса қўли гул уста дурадгорлардан. Ҳозирги пайтда республика китоб савдоси базаси бошқарувчисининг ўринбосари. Аскияни жуда яхши кўради, икки ўғил ва бир қизи бор. Ҳаммаси ҳам уйли-жойли бўлиб кетган. Тўлқин ака маиший хизмат соҳасида хизмат қиладилар. Тўрт ўғил ва бир қизлари бор. Ҳозирча учта келин кўрганлар. Ўзлари жуда дилкаш, шоиртабиат одам, гўзалликни ёқтирадилар. Тўлқин ака шеър ҳам машқ қилиб туради.

Оналар бўлса жаҳонда ер юзи жаннат бўлур,
Нолалар бўлмас юракда, хоналар нурга тўлур.
Онани ҳурмат этиб, бошингга қўй, сен э ўғил
Оналар қилса дуо, тош ушласанг гавҳар бўлур.
Онажоним ўргилай, қадди-бастингиздан ўзим.
Доимо кўрсин саломат, қоматингизни кўзим.

Онага бўлган меҳр-муҳаббат, иззату ҳурмат, меҳрибонлик, хушёрлик билан фарзандлик бурчларини сидқидилдан оқлаётган фарзандларни кўриш ва улар билан суҳбатлашишнинг ўзи катта бахт. Нега десангиз, Ҳамдам, Тўлқин акалар бола-чақали бўлишиб бўлак ердан уй-жой қилиб, ота уйидан чиқиб кетишганига 20 йил бўлаяпти. Лекин улар ҳар дам олиш кунлари волидаларини зиёрат қилишни унутмайдилар.

Маҳалладаги маъракалардан бирида олим ва комил инсон Сайфулло Қори шундай деган эдилар:

— Онани ҳурмат қилишни Лазокат ая фарзандларидан ўрганинглар. Уларнинг икки дунёси обод бўлгай.

Шомаҳмуд ШОБИЛОЛОВ,
Чилонзор туманидаги Самарқанд Дарвоза маҳалласи.

Раҳмдил ва меҳр-мурувватли бўлайлик

«ЗИЁ» СОВҒАЛАРИ

КЕЙИНГИ пайтларда шаҳримиздаги маҳаллалар ҳудудида кўплаб кичик корхоналар, цехлар ишга тушди. Яқин атрофда истиқомат қилувчи аҳолини иш билан таъминлаш билан бирга мазкур корхоналар турли байрам ва хайрия тадбирларини ўтказишда ҳам маҳаллаларга яқиндан кўмак беришмоқда.

Ўзбек халқининг болажонлигини яхши биламиз. Жумладан, болалар уйида тарбияланаётган жажжиларни ўз паноҳларига олиб, оқ ювиб, оқ тараб ўстираётган оилалар ҳозирда кўплаб топилади. Куни кеча Ўзбекистон ХДП Собир Раҳимов туман кенгашининг ташаббуси билан «Янги ҳаёт» маҳалласида жойлашган «Зиё» муҳандис-техник корпорациясида ўтказилган тадбирга ҳам ана шу савоб ишга қўл урган ота-оналар ўз қарамоғидаги болалар билан таклиф этилди. Шунингдек, «Янги ҳаёт» маҳалла аҳли ҳам тўкин дастурхон атрофидан ўрин олди.

Йиғилганларни Ўзбекистон ХДП Собир Раҳимов туман кенгашининг биринчи котиби Ш. Асомов, «Зиё» корпорациясининг раҳбари А. Халиловлар қизғин табриклагач, 12-болалар боғчасининг кичкинтойлари ижросидаги қувноқ интермедиялар, лапарлар, шўхчан куй ва қўшиқлари бир-бирига уланиб кетди. Корпорация қошидаги «Камолот сари» дастасининг хонандаси Шуҳрат Қаюмов ижросидаги мумтоз ва замонавий қўшиқлар эса ушбу тадбирга алоҳида файз киритди.

Кеча охирида 80 га яқин етим боланинг ҳар бирига «Зиё» корпорацияси томонидан ажратилган 40 минг сўмлик қийматдаги кийим-кечаклар тақдим қилинди.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

СУРАТЛАРДА: «Янги ҳаёт» маҳалласида ўтказилган тантаналардан лавҳалар.

Козим Ўлмасов суратлари.

Сўраган эдингиз...

«ГОВКУШ» ҲУДУДИДА

⊙ Ҳурматли таҳририят! Илгари пойтахтимизда «Говкуш» деб номланган маҳалла бўлган экан. Шу ҳақда билмоқчи эдик.

С. Омонова,
кўп болали она.

ТАРИХИЙ маълумотларга қараганда Шайхонтоҳур даҳасида шундай маҳалла Хўжарушнон, Баландмасжид, Дегрез маҳаллалари билан чегарадош бўлган. Аҳолиси 600 га яқин киши, асосан ўзбеклар. Шайхонтоҳур ариғидан сув ичилган. Аксари одамлар тўқимачилик, косибчилик каби ҳунарлар билан шуғулланган. Жамоанинг деҳқончилик ерлари ва боғлари Отчопар ва Товкаттепада бўлган. «Говкуш» маҳалласининг ҳозирги ҳудудида Ҳамза номидаги театр биноси ва Лабзак турар жой мавзесининг бир қисми жойлашган.

ЕРНИНГ КУЧИНИ АНИҚЛАБ ОЛИНГ

⊙ Уста деҳқонлар ернинг яхши ёки ёмонлигини билишар экан. Озгина томорқамиз бор. Шу жойнинг маҳсулдорлигини аниқлашим мумкинми?

Д. Тўлаганов,
Юнусобод туманидаги «1-Отчопар» маҳалласи.

ЕР илми усталарининг фикрича, ёмғир ёққанда ер ёрилмаса бу ернинг яхшилигига далилдир. Агар турли хил гиёҳлар гуркираб ўсган бўлса, бу ернинг тоза эканлигига далолат қилади. Агар ҳар хил гиёҳлар ўсган бўлса-ю, тик турмаса, нимжон бўлса, бир-бирига суялиб, ўралиб ўсса, бу ернинг ёмонлигини кўрсатади. Ранги қора, ёки сариққа мойил бўлган, бир неча бармоқ чуқурликда нами бор, қўл билан сиққанда юмалоқ бўлиб қоладиган, бармоқ учи билан нуқиганда уқаланиб кетадиган тупроқ биринчи даражадаги маҳсулдор тупроқдир. Ёмғир ёққандан кейин нам ер остида қанча кўп туришига қараб ер кучли ёки кучсиз эканлигини билиб олиш мумкин. Кучсиз ер маҳаллий ва минерал ўғитлар билан озиқлантирилиб, маҳсулдорлиги оширилади.

ҚЎЙ-СИГИР БОҚҚАНДА...

⊙ Қўшнимиз хонадонида шахсий хўжалик ташкил этган. Кунлар исиши билан оғилхонадан биз томонга ёқимсиз ҳид таралади. Қўшнимга бир неча марта шу ҳақда айтган эдим, эътибор бермаяпти. Маслаҳат беринг, нима қилай?

З. Обидов,
С. Раҳимов тумани.

МУШТАРИЙМИЗНИНГ бу саволига Тошкент шаҳар адвокатлар коллегиясининг аъзоси, малакали ҳуқуқшунос Забиҳилла Муҳаммаджонов қуйидагича жавоб берди:

— Хонадонда шахсий хўжалик ташкил этиш, хусусан қўй, сигир ёки паррандалар боқиш учун аввало махсус жой ажратиш, ўзи яшаётган тумандаги ветеринардан рухсат олиш зарур. Оғилхонанинг тозалигига туман санитария-эпидемиология станциясидан рухсат олинади. Агар қўшни норози бўлса унда маҳалладаги ўртоқлик судига мурожаат қилиш лозим. Бундан ҳам бирорта наф чиқмаса турар жойдаги суд ёки милициянинг участка вакилига мурожат этилади.

Шавкат САЪДИЕВ тайёрлади.

ДАСТЛАБКИ ҚАДАМ

КАТТА Қозиробод маҳалласида бўлган бу учрашувга кўплаб меҳмонлар таклиф этилди. Улар орасида хотин-қизлар кенгаши аъзолари, кекса отахонлар, онахонлар, шу мактабда узоқ йил директорлик қилган катта билим ва тажрибага эга, ҳозир тарих фанидан дарс бераётган Акбар ака Қосимов, маҳалла фаолларидан Кўчқор ака Бадаловлар бор.

Учрашувда Ўзбекистон Халқ демократик партияси шаҳар кенгашининг мафкура бўлими мудири Нуршод Ғиёсов Мустақил Ўзбекистонни янги тараққиёт йўлига олиб чиқишда ёшларнинг вазифалари ҳақида тўхталиб ўтди.

138-мактаб директори Дилбар Азимова эса ўқувчилар билан ўқитувчилар ўртасидаги муносабатларни янада такомиллаштириш ҳақидаги ўз фикр-мулоҳазаларини билдирди. Шундан сўнг бир пиёла чой атрофида республикамиз учун энг долзарб масала — келажак учун ўткир зеҳнли, иқтидорли ёшларни тарбиялаб, вояга етказиш хусусида давра суҳбати қизиди. Суҳбат чоғида катта тажрибага эга бўлган ўқитувчилардан Муяссар Расулова, Машкура Бердиева, ёш педагоглардан Фароғат Исломовалар ҳам юқори билимли ўқувчиларни тарбиялаш борасида муҳим таклиф ва мулоҳазалар билдиришди.

138-мактаб ўқитувчилари жамоаси ва битирувчи 11-синф ўқувчилари томонидан ташкил этилган бу учрашув кўпчиликда яхши таассурот қолдирди. Ушбу мактаб келгусида маданий-тарбиявий ишлар масканига айланишида дастлабки қадам бўлди.

Машҳура МИРЗАМУҲАМЕДОВА.

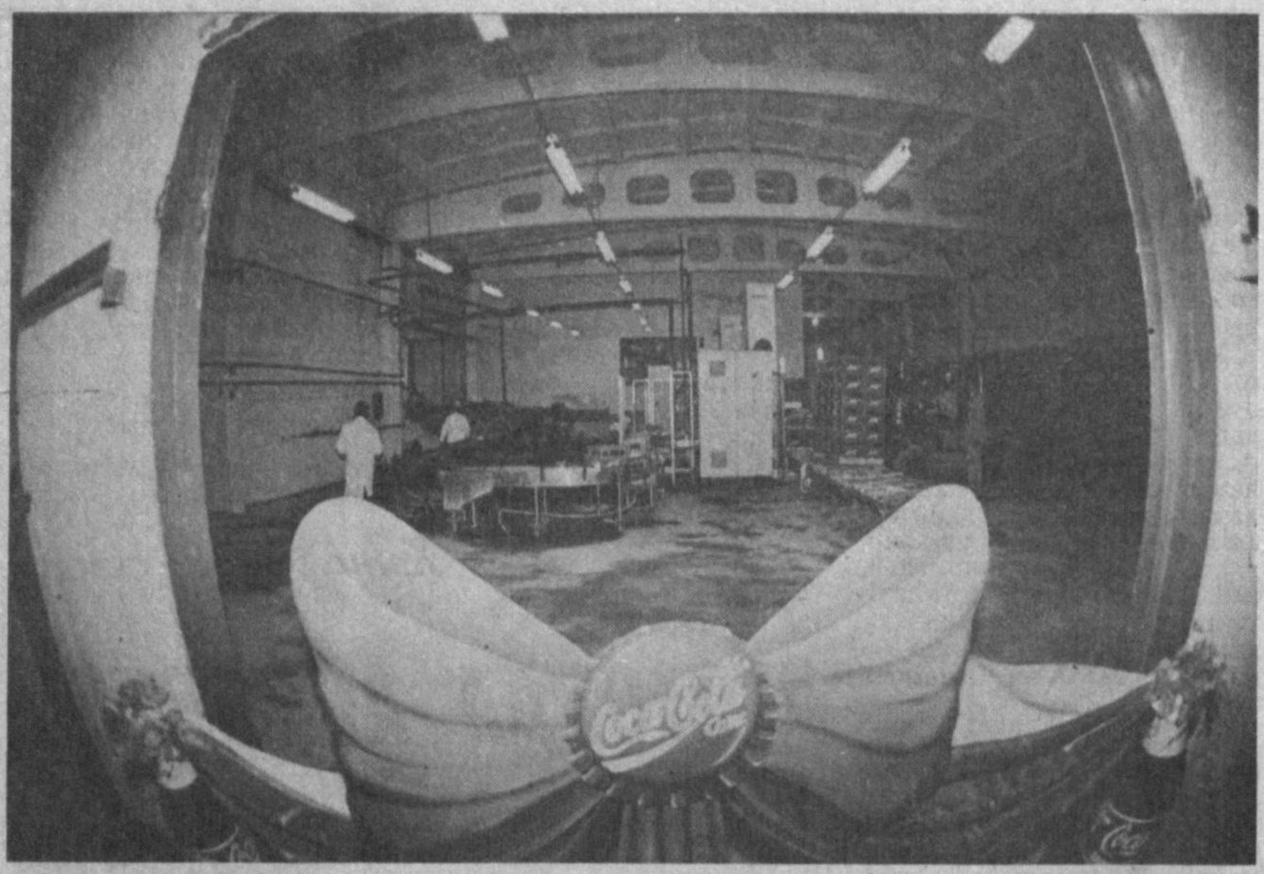

* Тадбиркорлик—бозор талаби

«КОКА-КОЛА» ИЧИМЛИГИ ҚЎШМА КОРХОНАСИ

ЭРТАЛАБДАН корхона ҳовлиси одамлар билан гавжум. Корхонага кираверишда Ўзбекистон Республикаси ҳамда «Кока-кола» компанияси байроғи ҳилпирамоқда. «Кока-кола» тамғаси туширилган юк машиналари чанқовбосди ичимликларини дўконларга етказиб беришга шай туришибди. Карнай-сурнай садолари еру кўкни зириллатади. «Ўзозиқовқатсаноат» давлат— ҳиссадорлик концерни раисининг ўринбосари Фазлиддин Сирожиддиновни суҳбатга тортдик.

— Бугун бу ерда дунёда машҳур «Кока-кола» компанияси, «Роз Трейдинг ЛТД» фирмаси ҳамда «Ўзозиқовқатсаноат» концерни ҳамкорлигида «Кока-кола» ичимлиги — Тошкент ЛТД» қўшма корхонаси очилмоқда, — дейди у. Корхонага сарфланган дастлабки маблағ 5,5 миллион АҚШ долларини ташкил этди.

Дастгоҳ ва ускуналар «Кока-кола» компанияси томонидан келтирилди. Ҳозирча бизни шиша ва бошқа хом ашёлар билан ҳам улар таъминлаб туришибди. Келажакда аста-секин ўзимизнинг хом ашёга ўтамиз. Компания нафақат корхонани жаҳон андозаларига жавоб берадиган ускуна ва хом ашё билан таъминлади, балки ҳозирги кунда ишчиларимизни сифатли яхна ичимликлар ишлаб чиқаришга ўргатмоқда.

Шу йилнинг ўзида янги қўшма корхона бир миллион декалитр «Кока-кола» ичимлигини ишлаб чиқаради. Яқин 2—3 йиллардан кейин эса бу рақам 3,5 миллион декалитрга етказилади.

Шуниси қувончлики, қўшма корхона ишлаб чиқаришидан тушган фойда икки томонлама бўлинмайди. Балки Ўзбекистонда ана шу чанқовбосди ичимлик ишлаб чиқаришни кенгайтиришга сарфланади. Корхона шохобчалари нафақат шаҳримизда, балки республикамизнинг бошқа шаҳар ва қишлоқларида ҳам бунёд этилади. Шундай қилиб келажакда бу ичимлик ҳажми йилига 5 миллион декалитрга етказилади. Яъни 200 миллион шиша «Кока-кола» ишлаб чиқаришга эришилади. Бу эса ўз навбатида юқоридаги салқин ичимликлар билан чет эл бозорига чиқишга имкон яратади.

Қўшма корхонанинг очилиш маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков, Тошкент шаҳар Ҳокими Атҳамбек Фозилбеков, АҚШнинг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси Генри Лии Кларк, «Кока-кола» компаниясининг Марказий Осиё ҳамда Шимолий-ғарбий Европа бўйича президенти Е. Невил Издел ва бошқалар қатнашдилар.

Тантана охирида меҳмонлар ишлаб чиқариш жараёни билан танишишди.

Ғулом ЮСУПОВ.

●

СУРАТЛАРДА: қўшма корхона очилиш маросимидан лавҳалар.

Р. Жуманиёзов (ЎзА) олган суратлар.

* Наврўз нашидаси

* Туйғулар

СОҒИНЧДАН ЭНТИККАН ДИЛЛАР

ТАБИАТ уйғонди. Бобо Қуёш илиқ нурлари билан кўз очишга эриниб турган майсаларнинг бошини силайди. Бу меҳрдан улар аста-секин бош кўтарадилар. Тоғлардан ўйнаб-ўйнаб оқаётган жилғаларнинг қўнғироқ овози борлиқни тутади. Жамики тириклик уйғонади. Дарахтларнинг куртаклари парс-парс ёрилиб, ёруғликка интилади. Кўкламнинг даракчилари бойчечак, чучмомалар очилади.

...Хаёлдан болаликнинг ўчмас хотиралари бир-бир ўтади. Поёнсиз кенгликлар, қир-адирларга кўклам нафаси келиши билан биз болалар қирма-қир ошиб, баҳор элчиларини қидирар эдик. Тошлар орасидан яшириниб-гина боқиб турган бойчечакни топиб олсак, қувончимиз ичимизга сиғмасди. Уни тезроқ оналаримиз, момоларимизга кўрсатишга шошилар эдик. Улар эса бу баҳорга ҳам эсон-омон етиб келганларига шукроналар айтиб, биз келтирган бойчечакларни кўзларига суртиб, бир-бирларига, дунёга омонлик тилар эдилар...

Узоқ давом этган аёзли кунлар вақти келиб ўз ўрнини баҳорга бўшатиб беришини биламиз, офтоб чарақлаган фаслнинг дастлабки кунидаёқ биз унга нақадар муштоқ бўлиб кутамиз. Жонимизни сақлаган иссиқ кийимлар шу кунга келиб елкамизга оғирлик қилади. Кўнглимиз, жисму жонимиз илиқликка, эркинликка интилади. Ҳар биримиз азиз меҳмонни кутаётган мезбон сингари баҳорни кутишга узоқ тайёргарлик кўрамиз. Маҳаллалар, кўчалар, боғ-роғлар, хонадонлар саришталанади. Баҳорнинг севикли таомларига қозон осилади. Ҳар бир ҳаракатда соғинч, интиқлик бор. Кўклам эса элларга, дилларга кириб кела бошлайди.

Баҳор келиши билан биринчи тайёргарликни одатдагидек бувижонларимиз бошлаб берадилар. Қиш чилласи чиқди дегунча сумалак учун буғдой кўкартиришга тушиб кетади улар. Ҳар бир удумда, расм-русумда эзгуликни англатадиган маъно бор. Баҳорга бўлган соғинч чеҳраларда акс этади. Наврўз бошланиши билан боболар қир-адирларда давра қуриб, кўҳна дўмбира билан достон бошлайди. Билакларида куч тўлиб-тошган йигитлар баҳодирликларини намойиш этиб, ғўла ёрадилар, кураш тушадилар, қизлар эса бисотларидаги энг сара кийимларини кийиб, гул-гул ёниб, ўлан бошлайдилар. Уларнинг ҳар бири баҳор гўзаллигидан андоза олгандай гўё. Момолар ўчоқ бошида куймаланадилар. Ўз ташвишлари билан андармон бўлган болалар гоҳ ўчоқ бошидан бўғирсоқ ўғирлашади, гоҳ тўп-тўп бўлиб, кураш тушаётган йигитларнинг беллашувини томоша қилишади, гоҳ ўлан айтаётган қизларнинг сочларидан тортиб қайтишади. Ҳаммаси табиий гўзал кўринади, кишига. Соғинчдан энтиккан дилларда фақат эзгу истаклар бўлади бу кунда. Дунё фақат гўзаллигу яхшиликдан иборат бўлгандай, гўё.

Минг йиллар, балки асрлар оша, балки ибтидодан шундай қарши олинар баҳор. Баҳорнинг ҳар галги ташрифи ҳамма замонда ҳам дилларга фақат шодлигу қувонч олиб келгани ва бундан кейин ҳам шундай бўлиши аниқ!

Назира ҚУРБОН қизи.

ОЛҚИШ СЕНГА, «НАВБАҲОР»

2-ТОШКЕНТ давлат тиббиёт институти қошидаги тиббиёт билим юртида қизиқарли мусобақалар, баҳслар ташкил этиш анъанага айланиб бормоқда. Бу йилги баҳор байрами Аброр Ҳидоятов номли ўзбек давлат драма театри биносида ўзгача руҳда нишонланди. Билим даргоҳининг 2-курс талабаларидан иборат «Наврўз» ва «Навбаҳор» командалари ўртасида «Балли, қизлар!» беллашуви бўлиб ўтди.

Мусобақани саҳнага ял-ял атлас кўйлакларда чиққан «Наврўз» қизлари бошлаб беришди. Команда аъзолари табрик сўзлари айтгач, ширингина қизалоқ — «Баҳорой» йиғилганларга Наврўз, баҳор ҳақида шеърлардан ёддан айтиб берди. Шундан сўнг меҳмонларга баҳор неъмати сумалак улашилди.

Наврўз байрамига бағишлаб ўтказилган ушбу беллашувда «Навбаҳор» командасининг аъзолари рақибларига нисбатан фаол иштирок этиб, ғолибликни қўлга киритишди.

— Баҳс ташкил этишдан асосий мақсадимиз талабаларнинг Наврўз айёмини мазмунли ва қизиқарли ўтказишдан иборат эди, — деди билим юрти директорининг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари Тоҳир Салимов беллашув сўнггида. — Агар эътибор берган бўлсангиз, команда аъзолари деворий газеталар, рамзлар, саҳна кўринишлари, шунингдек эгаллаётган касблари билан боғлиқ масалаларга пухта тайёргарлик кўришган. Ушбу тадбирни ўтказишда билим юрти директори Нури опа Исмоилова ҳамда 2-курс раҳбари Саида опа Халиловаларнинг хизматлари катта. Қувончлиси шундаки, мана шундай баҳсларда талабаларимизнинг иқтидори намоён бўлиб бормоқда.

Самад ШОДМОНОВ.

Қўшиқ тинглаб рақсга тушишди

«Мебель» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси аҳил жамоаси учун ҳам бу кун узоқ вақт эсда сақланиб қоладиган бўлди. Корхонада Наврўз айёмига олдиндан пухта тайёргарлик кўрилди. Шу ишга мутасадди бўлган ҳар бир киши ўз вазифасини сидқидиллик билан бажарди. Ҳамма кўтаринки баҳорий кайфият билан тўкин дастурхон атрофига тўпланди. Шу куни ишчилар бир-бирлари билан дилдан суҳбат қурдилар, ҳазил-мутойиба қилдилар, тантанага ташриф буюрган санъаткорлар ижро этган шўх қўшиқларга рақсларга тушдилар.

Файзли ва кўтаринки руҳда ўтган ушбу шодиёна унинг ҳар бир қатнашчилари қалбида бир олам таассурот қолдирди. Буни суратчимиз Козим Ўлмасов тасвирга туширган лавҳалардан ҳам яққол кўришингиз мумкин.

Ғолибларга текин йўлланма

ЙЎЛДОШ Охунбобоев номли тиббиёт билим юртида Наврўз байрамига бағишлаб ўқув бўлимлари ўртасида кўрик-танлов бўлиб ўтди. Бу кўрикдан бўлғуси ҳамшира, фельдшер, доришунос талабалар ўз маҳоратларини намойиш этдилар. Айниқса қадимги урф-одатларимиз асосида фельдшер-лаборант ва санитар-фельдшер бўлими аъзолари тайёрлаган театрлаштирилган томошалар барчада катта таассурот қолдирди. Масалан, келин олиб келиш маросимида қизлар «Ёр-ёр» айтиб тошкентлик қизнинг Хоразмга келин бўлиб тушганлиги ва у ердаги маросимларни маромига етказиб бажо келтирганлиги ҳақидаги саҳна кўринишлари ижро этдилар.

Ҳайъат аъзолари талабаларнинг маҳоратига юқори баҳо бериб биринчи ўринни бўлғуси фельдшерларга беришни лозим топишди. Иккинчи ўринни ҳамширалар, учинчи ўринни доришунослик бўлими вакиллари эгалладилар. Ғолибларга Бухоро шаҳрини зиёрат қилиш учун бепул йўлланмалар берилди.

Насиба МУҲИБОВА.

БИРГА СУҲБАТ ФАСЛИДИР

Навбаҳор айёми дўстлар бирга суҳбат фаслидир,
Гулдаги акси чиройлар ёр азизлар васлидир.
Меҳримиз тўлгай муаттар сабза гуллар атридин,
Дил ўйи тонгай мунаввар чин ҳаётнинг аслидир.
Ер юзин ортди жамоли ям-яшил бахмал кийиб,
Чеҳраси пардоз олиб гўё қизил атласлидир.
Субҳидам осмон ясанди устида зангори тўн,
Офитоб заррин сочибдур меҳрибон наркаслидир.
Марҳабо меҳмон келибдур бизга афғон, ҳиндидан,
Бу азизлар, мўътабарлар панжобу мадраслидир.
Лолани жомида май тут, ёз поёндоз гул билан,
Бу ғанимат умримиз олам учун бирнаслидир.
Соқиё Зуллога навбат қуй қадаҳни тўлдириб
Навбаҳор айёми дўстлар бирга суҳбат фаслидир.

Файзулло ХАЙРУЛЛО.

ЖИЛВА ПАРДОЗ АЙЛАДИ

Фасли наврўз тонг отарда, нағмасин соз айлади,
Дов-дарахтлар кўк либосда, жилва пардоз айлади.
Бор қувончин сиғдиролмай, сайрашиб жавлон уриб,
Ҳар томонда турли қушлар, жўрли овоз айлади.
Кўк қизи ой жилва айлаб, бахт элига жилмайиб,
Хушлашиб юлдузчалар-ла бирга минг ноз айлади.
Тонг ели сайр айлаган, ҳар тонга роҳат бахш этиб,
Қувлашиб, юзин ўпиб, дил сарафроз айлади.
Соф ҳаво, дардга даво, жонларга малҳам бўлғуси,
Бу табиат шунчалар ҳам роҳатин боз айлади.

Асқар ИБРОҲИМОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕК-ТУРК ТЕХНИК ЛИЦЕЙИ
Тошкент шаҳрида яшовчи ўғил болаларни
ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

КОМПЬЮТЕРЧИ, ЭЛЕКТРОН АППАРАТЧИ, ЭЛЕКТРЧИ, МАЪДАН ВА ПЛАСТМАССА МАТЕРИАЛЛАРИНИ ҚАЙТАДАН ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОНСТРУКТОРИ, ПАРДОЗЛОВЧИ, БЕЗОВЧИ, МЕБЕЛЧИ-ДУРАДГОР.

ЛИЦЕЙГА 8—9 СИНФНИ БИТИРГАН, ЎРТАЧА БАҲОСИ 4 ВА 5 БЎЛГАН ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Дарслар ўзбек, турк, инглиз, тилларида олиб борилади.

Бу лицейни битирган ўқувчилар ўз хоҳишига биноан мутахассислиги бўйича ишга жойлашиш ёки олий ўқув юртларида ўқишни давом эттириши мумкин.

ИМТИҲОН ВАҚТИ 1994 ЙИЛ 17 АПРЕЛЬ СОАТ 9.00 ДА.

Керак бўладиган ҳужжатлар: ариза, иккита фотосурат (3х4).

Ариза формалари техник лицейдан олинади.

Лицей манзили: Ҳамза тумани, Оқдарё кўчаси, 122-уй, Тошкент ўзбек-турк техник лицейи (26, 15, 161-автобусларнинг «Жамила» дўкони 7, 55, 52, 37, 68-автобусларнинг «Ёғ-мой комбинати» бекатлари).

Телефонлар: 93-00-09, 91-33-94.

«ЎЗБЕКСАВДО» ДАВЛАТ АКЦИОНЕРЛИК АССОЦИАЦИЯСИ ҚОШИДАГИ ЖУМҲУРИЯТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ МАРКАЗИ
(савдо билим юрти)
1994 ўқув йилига

ТАЛАБАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш 1 апрелдан бошланади.

Билим юрти юқори малакали СОТУВЧИ, НАЗОРАТЧИ, БУХГАЛТЕР-ҲИСОБЧИ ТАЙЁРЛАЙДИ!

Ўқиш муддати — 1 ой, 3 ой.

БИЛИМ ЮРТИГА 15 ЁШДАН 25 ЁШГАЧА БЎЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ДАРСЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ПРАКТИКАСИ ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ ЙИРИК ДЎКОНЛАРДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: маълумоти ҳақидаги ҳужжат, турар жойидан маълумотнома, 086/У шаклдаги тиббий маълумотнома, 3х4 см. катталикдаги 6 дона сурат, нақд пул.

Манзилгоҳимиз: 700173, Тошкент шаҳри, Акмал Икромов тумани, Собир Юсупов кўчаси, 3-уй (4, 9-трамвайларнинг «Чўпонота» бекати, 13, 70, 116, 29 «м» — автобусларнинг «Тиббий тез ёрдам клиника касалхонаси» бекати). Телефонлар: 75-35-92, 75-35-86.

«ҲАМСА» КИТОБ МАРКАЗИ ЧОРЛАЙДИ

Кимки ўз иш услубини қадрига етса ва яна қўшимча нозик таъбли бўлса, кимки асл китобларга бефарқ қарамаса «ШАРҚ» нашриёт-матбаа концерни ва «Фонд» фирмасининг расмий дилери «ҲАМСА» китоб марказини четлаб ўтолмаслиги муқаррар. «ҲАМСА» китоб маркази Сизни «Правда Востока» кўчаси 26-уйда жойлашган ўзининг улгуржи-чакана савдо дўконига чорлайди. Бу ерда Сизга турли хил папкалар, ён дафтарчалар, ёзув анжомлари ва Ғарбий Европанинг энг яхши фирмаларида тайёрланган идорада иш юритиш учун ниҳоятда зарур бошқа молларни таклиф этишади.

Асл китобларни фарқлай оладиган киши учун бу дўконни келиб кўришнинг ўзи манзур бўларли совға: «ҲАМСА» китоб маркази таклиф этадиган ўткир сюжетли детективлар ва ишқий романлар, руҳий саргузаштлар ҳамда болалар адабиётининг ноёб дурдоналари ўта талабчан китобхонга ҳам чинакамига ҳузур бағишлашга қодир.

Дўкон ҳар куни соат 10.00 дан 18.00 гача очиқ.

Тушлик танаффус 14.00 дан 15.00 гача, дам олиш куни — якшанба.

ҲАҚ ТЎЛАШ УСЛУБИ — СИЗГА МАЪҚУЛИ.
Маълумот учун телефон — 32-58-77.

«ЎЗБЕКТУРИЗМ» МИЛЛИЙ КОМПАНИЯСИНИНГ
ТОШКЕНТ ШАҲАР РЕГИОНАЛ БЎЛИМИ
ТУРИСТИК САЁҲАТЛАР ТАШКИЛ ҚИЛАДИ.

БИРЛАШГАН АРАБ АМИРЛИКЛАРИ, ТУРКИЯ, ҲИНДИСТОН, ПОКИСТОН, ЭРОН мамлакатларига саёҳатга чиқишни хоҳловчилардан талабномалар қабул қилади.

Чет элга чиқувчи гуруҳлар ва якка ҳолдаги сайёҳларнинг ҳужжатларини ўз вақтида расмийлаштириб беришни кафолатлайди.

БИЗ СИЗНИ ТИЖОРАТ САФАРИНГИЗ ВА ЯХШИ ҲОРДИҚ ЧИҚАРИШИНГИЗНИ ТАЪМИНЛАЙМИЗ!

Дам олишни истовчиларни 30—35 кишидан иборат гуруҳлар ташкил этиб «ЧИМЁН»да бир вақтда дам олишларини таъминлаймиз.

Шунингдек, якка ҳолда ва гуруҳлар таркибида «Сўқоқ» пансионатида, «ОҚТОШ», «ЧИМЁН», «ЯНГИОБОД» туристик базаларида дам олишга чорлайди. Улар транспорт билан таъминланадилар.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Буюк Ипак йўли кўчаси, 115-уй, («Саёҳат» меҳмонхонаси орқасида).

Телефонлар: 67-84-07, 67-47-63, 67-47-59.

ТУРКИЯНИНГ «АЙ-СЕЛЬ» ФИРМАСИ

қуйидаги мутахассисларни

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ:

— инглиз тилидан ўгирувчи таржимон.

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАРДАГИ ИШЧИЛАР:

- **экскаваторчи,**
- **автокранчи,**
- **электр газпайвандчи,**
- **авточилангар,**
- **компрессорни созловчи,**
- **ёрдамчи ишчилар.**

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Амир Темур кўчаси, 107-уй. «Ай-Сель» фирмаси идораси.

Телефонлар: 34-53-82, 34-55-80, 34-41-83, 35-83-34, 34-53-92.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

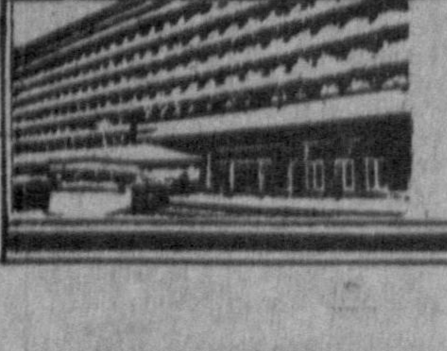

МУАССИС: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ

Тошкент оқшоми

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони — 10.

ТЕЛЕФОНЛАР: хатлар — 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Ҳажми — 2 босма табоқ.
Офсет. Қоғоз бичими А — 2.
Нашр кўрсаткичи 64690.

■ Босмага бериш вақти 11.30 ■ Босмага берилди 11.20. «ШАРҚ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

Буюртма Г—848 15196 нусхада. 1 2 3 4 5 6